

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

BROJ: 45

CENA 1 D.

ZAKON KOLTA

**ČITAJTE SLEDEĆU SVESKU
CRTANIH ROMANA**

CRTANI ROMANI

CENA 1 D.

177

**POHOD
NA ATLANTU**

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

ZAKON KOLTA

Naslov originala:

William Mark:

Gesetz kaliber 45.

**Copyright 1969 by Martin Kelter
Verlag**

U pozno leto 1878. godine u Fridam, mali gradić u Oklahomi, ujahala je banda razbojnika. Predvodio ih je ridokosi bandit Denijel Fildžerald Kraft iz Ohaja, koji je tada imao trideset i jednu godinu, a pola života proveo je u zatvorima Kanzas Sitiija, Topeka i Kuinskiija. Nosio je na savesti nekoliko ljudskih života koje je ugasio. Poternica za njim istina nije bila istaknuta u Oklahomi i on tada nije bio poznat u tom relativno mladom gradu — bar ne njegova prošlost. Kao i njegov brat Toni i on je bio kockar, koji je već na početku svoje „karijere“ bio zapažen kao varalica, pa je više puta dolazio u sukob sa zakonom, da bi na kraju postao žigosani zločinac.

Kad je pošao u Oklahomu sa njim je bio samo jedan čovek: dvadesetogodišnji nekadašnji pružni radnik Bat Kielahav, koji je, radeći na izgradnji Junion Vestern pruge kod Rapid Sitiija, ubio jednog svog druga u svađi i od tada je bio u bekstvu.

Nedaleko od Oklahoma Sitiija našli su ova dvojica na Elvis Hendersana, Leut Grifitsa i Pet Kordobu,

tri lopuže koje su svoja imena menjala češće nego košulje. Sva trojica su im se priključila. Nešto kasnije, u jednom malom trgovačkom gradu, sreli su Greg Bendera, poznatijeg po nadimku „Teksas Greg“, Kraft i njegovi drugari su mu pomogli da se izvuče iz jedne pucnjave sa dvojicom kauboja. I on je prišao Kraftovoj bandi i tako su se dalje članovi bande skupljali s konca i konopca.

Toga dana, kada je Denijel Kraft došao u Fridam njegova banda je već imala jedanaest ljudi. (Prema jednom novinskom izveštaju koji potiče iz tih dana bilo ih je sedamnaest, međutim to se ne slaže sa istorijskim podacima toga doba iz Fridama).

Gradić Fridam nalazi se u gornjoj Oklahomi, tamo gde kao dlan ravnu savanu preseca reka Simon.

Dva reda prljavo smeđih kuća, dva drvena trotoara, jedan duboko izbrazdani prašnjavi kolovoz, štale, korali: to je bio Fridam.

Toga popodneva je u gradu bila strašna vrućina. Ljudi su se povukli u hladovinu svojih kuća, životinje u senke štala. Glavnom ulicom lenjo su se kotrljala kola za polivanje ulica, iz kojih je prskala voda i natapala do članaka duboku uličnu prašinu. Onda opet zavlada potpuna tišina. Grad kao da je uto-
nuo u san.

Najednom se kao grmljavina začu topot konjskih kopita. Pucnjevi iz koltova zapraštali su glavnom ulicom. Promukli krici čuli su se iz grla surovih muškanaca.

Došli su!

Jahači su jurili niz ulicu, obavljani sivim oblakom prašine. Bilo ih je jedanaestorica. Jurili su kroz grad na prašnjavim konjima, mašući koltovima, pucajući oko sebe i urlajući za viskijem i ženama. Pucali su na sve što im je došlo pred kolt.

Veliki broj prozorskih okana sa desne strane ulice bio je razbijen. Kola za polivanje ulica stajala su napuštena. Iz rupe na cisterni u debelom mlazu siktala je voda, natapajući žuokastosmeđu prašinu. Kočijaš je pobjegao u jednu štalu.

Na zapadnom izlazu iz grada banda se zaustavila. Okrenuli su konje, pa su onda ponovo pojurili kroz glavnu ulicu.

Topot kopita, promukla dernjava ljudi, pucjava i zveket razbijenog stakla stvarali su paklenu buku.

Sada su razbijali prozore sa leve strane ulice. Lampe pred kancelarijom šerifa bile su takođe razbijene u paramparčad.

Nijedan stanovnik te varošice ni-

je se usudio da se suprotstavi divljanju bande.

Šerif Fil Bazvel stajao je iza vrata svoje kuće, koja je bila pored njegove kancelarije. Upravo je hteo da ih otvori, kada gore, na spratu svoje kuće, začu lomljivu okna i vrisak, zatim tup pad.

Nekoliko sekundi stajao je ukočeno. Njegovo inače rumeno lice sada je prebledelo. Onda se trže. Brzo se okrete i velikim skokovima polete uz stepenice. Naglo otvori vrata — i zastade kao ukopan.

Pred prozorom ležala je njegova mlada žena. U svojoj beloj ruci držala je buket cveća koji je htela da stavi u vaznu na prozoru.

Fil Bazvelu je ispala puška iz ruku i on kao u snu pođe ukočenim koracima prema njoj. Kleknuo je dohvatio je za ruku i opipao puls.

Srce više nije kucalo. Dženi Bazvel je bila mrtva.

Visoki, snažni čovek spusti glavu i ugrize se za usne, tako da su mu prokrvarile. Ukočena pogleda gledao je svoju mladu ženu, koja je za nekoliko nedelja trebala da se rodi.

Kroz razbijeni prozor iz daljine su odjekivali pucnji koltova. Lice mladog šerifa dobi neki surovi izraz. Lagano se uspravi, uze pušku u ruke i priđe prozoru. Gledao je niz ulicu.

Banda je prestala sa pucanjem pošto je jedan od ljudi podigao ruku i vikao:

— Dosta, momci! Nijednom pacovu u tom gradu sigurno nije promaklo da smo stigli. Napred! U salun! Slavićemo povratak!

Banditi, promukli od viskija, zadovoljno, su to prihvatili i sjahali,

Bila su to sve neka podmukla lica, obrasla bradom. O bedrima su im visili teški koltovi. Odelo im je bilo prašnjavo. Svi su oko vrata imali crne marame.

Uputili su se prema Parkerovom salunu. Poslednji je sjahao riđokosi čovek. Ono što od njegovog lica brada nije sakrivala bilo je sivo od prašine. Bio je viši i širi od ostalih jahača i jedini je imao ukršteni kajiš sa dva kolta. Bio je to predvodnik ove divlje horde.

U prvi mah je šerif Fil Bazvel mislio da nije dobro video, ali se onda ipak na svoje zaprepašćenje uverio da je riđokosi stvarno Deni Kraft. Dakle čovek koga je pre tri godine proterao iz grada, zato što je varanjem na kantama, prevarama i pucnjavom hteo da zavlada Fridanom. Tada nije uspeo da ga uhvati zato što ga je okružavala jaka banda.

On se, dakle, vratio sa deset ljudi, koji su bili gori od njegove bivše družine. Dakle, ostvario je svoju pretnju od pre tri godine.

Šerif se okreće i ukočeno pogleda u svoju mrtvu ženu. Stisnuo je zube i zatresao glavom. Zatim nategne oroz na pušci, izađe iz sobe i pođe niz stepenice.

Kad je izašao, na ulici je vladala mrtva tišina.

Pred salunom su stajali prašinom pokriveni konji bandita. Iz kola za polivanje ulica još uvek je curila voda i pravila baru. Jedan konj je ležao mrtav pored rude. Nijedno okno na glavnoj ulici nije ostalo čitavo. Svuda naokolo su se na suncu presijavali komadi razbijenog stakla.

Fil Bazvel je krupnim koracima

išao prema salunu. Pod čizmama mu je škripalo staklo. U ruci je čvrsto držao pušku.

Obuzelo ga je neko tupo očajanje.

„Zašto malopre nisam zaustavio bandu?“ prebacivao je sebi. „Dženi bi sada bila živa. Plašio sam se, uhvatio me je strah kao i ostale građane varalice. Ali sada ću im to vratiti, makar morao da pogazim zakon.“

Na ulici se još uvek nije ništa mićalo. Izgledalo je da je grad izumro. Fil Bazvel je bio sam. Lagano se penjao na verandu. Činilo mu se da su mu noge teške poput olova. Rastvorio je pokretna vrata i zastao u njima. Pušku je bio ispravio gore.

Galama u salonu iznenada prestade. Banditi su se gurali oko šanka za kojim je, bleđ kao krpa, stajao Majk Parker, služeći ih drhtavim rukama.

Za stolovima je sedelo nekoliko kaubojica i građana, koji se nisu usudili ni da se pomaknu.

— Kraft! Vi i vaši ljudi ste uhapšeni! — zagrmje šerif.

Jedva što je Bazvel to izgovorio, nešto bljesnu ispred njega. On je računao sa tim, pa se munjevito baci na stranu. Meci su napravili dve okrugle rupe na vratima koja su se zatvorila.

Bazvel je potrbuške ležao na podu. Opet prasnu pucanj. Metak za pedalj prozvižda pored Bazvelove glave. Šerif istrča na verandu i skoči na ulicu. Ruke je stavio na kukove. Desna mu je bila blizu kolta.

— Den Kraft! Izlazi! Čekam te sa revolverom! — povikla šerif.

Do đavola, u šta se to upustio Fil Bazvel? Izazvao je Dene Krafta, koji je bio poznat kao brz i hladnokrvan strelac, a nikada nije otpočinjao borbu bez nekog negde skrivenog strelca.

Fil Bazvel je izgubio voljenu ženu od metka jednog bandita. To mu je pomutilo razum. Čekao je Den Krafta...

Stari berberin Kič je stajao iza berberske stolice, kukajući što mu je bio razbijen veliki izlog. Iz stolice se digao jedan mladi čovek, čije je lice bilo nasapunjano. Strgao je peškir sa grudi i obrisao sapunicu.

Čovek je mogao imati dvadeset pet godina. Na sebi je imao odelo po poslednjoj modi Sent Lujsa. Bio je tamnopusat mršav i visok. Imao je uske duge ruke i lepuškasto lice. Bio je to Vins Klement, reporter Oklahoma Presa.

Prišao je otvorenim vratima i pogledao prema salunu. Video je šerifa kako stoji usred ulice, a ispred saluna vezane iscrpljene konje.

— Ne idite, Klement, ostanite ovde! — opominjao ga je berberin. — Neće vam uspeli da živi predete ulicu!

Vins Klement zastade na vratima, posmatrajući šerifa, koji je kao hrast stajao uspravan u prašini do članaka, očekujući bandite.

Konačno pokretna vrata su se otvorila.

Den Kraft izađe napolje. Zastao je na trotoaru. Desna ruka mu je ukočeno lebdela iznad drške kolta. Lice se razvuče u odvratan osmeh.

— Pa vi se šalite, šerife! Ne mislite valjda da se borite sa mnom?

Bandit još nije ni izgovorio to pi-

tanje, a već je izvukao kolt. Goto-vo isto tako brzo je i Bazvel izvukao svoj revolver. Ali pre nego što je šerif uspeo da povuče oroz između konja prasne pucanj iz puške.

Fil Bazvel se već zgrčio kad se začu pucanj iz kolta Dena Krafta.

Šerif je ispustio revolver. Obe ruke zari pod košulju i pade kao snop pogođen sa dva metka.

Fil Bazvel, šerif Fridama, bio je mrtav.

Vins Klement je kao prikovan stajao na vratima. Video je plamen iz puške. Video je puščanu cev i noge strelca koji je pucao iz zasede.

Tada su iz saluna izleteli i ostali banditi. Svuda su se otvarala vrata i ljudi potrčaše na ulicu, načinivši velik krug oko mrtvog šerifa.

Tada paklenom brzinom dojuri jedan jahač i skoči sa konja još pre nego što je konj stao. Bio je to plavokosi Fred Dajkal, pomoćnik šerifa, snažan mladić, sa plavim očima.

Novinar Vins Klement je takođe prilazio nesigurnim korakom. Pre nego što je pomoćnik šerifa mogao da pita šta se dogodilo reče Den Kraft promuklim glasom:

— On me je izazvao na borbu. Bio sam brži iako je on prvi pategao. Jel' tako bilo momci?

Banditi su potvrđivali reči svoga vođe.

Vins Klement se sav zajapurio od ogorčenja. Odgurnuo je građane koji su sve to ćutke posmatrali, podigao Bazvelov kolt i viknuo:

— To nije istina! Taj čovek laže! Šerif nije uspeo da puca jer ga je pre toga pogodio metak iz puške!

Tamo između konja je ubica stajao u zasedi. Pogledajte! Iz šerifovog kolta nije opaljen metak! Ali mrtvac ima dva metka u grudima!

Svi prisutni su preneraženo pogledali u mladog Klementa koji pomoćniku šerifa dobaci Bazvelov kolt:

— Pogledajte!

Pre nego što je Fred Dajklu uspelo da otvori oružje, banditi su se bacili na njega i novinara.

Klementu nije uspelo da se brani. Dobio je odmah seriju snažnih udaraca koji su ga otpremili u carstvo snova.

Građani su pobegli u kuće. Ali kauboji, koji su se zatekli u gradu, napali su bandite. Nastala je divlja tuča.

Pomoćniku šerifa uspelo je da se održi neko vreme, no onda je i on postao žrtva brojnijeg neprijatelja. Uspelo mu je samo da još snažnim aperkatom obori jednog protivnika na zemlju, ali ga onda jedan bandit udari drškom kolta po glavi tako snažno da je odmah izgubio svest.

Tada su kauboji, koji su hteli da pomognu šerifovom pomoćniku, morali da potraže spas u bekstvu. Jedanaestorica bandita borili su se kao divlja horda Komanča.

Na Kraftovu komandu njegovi ljudi su potrčali ka konjima. Jednog ranjenog bandita su poveli sa sobom i privezali za sedlo. Zatim su uzjahali i bez žurbe napustili grad.

Na ulici su ležala tri kauboja u nesvestici, dva ranjenika i jedan mrtvac.

Vins Klement je pokušavao da se uspravi, ali se ponovo sruči i pade u prašinu.

Tek tada su stanovnici Fridama pritekli u pomoć, sada kada je već bilo kasno.

Gostioničar Majk Parker je rekao da Vins Klementa unesu u njegovu hotelsku sobu i Dok Bleks se prvo pobrinuo za njega jer je on najgore prošao.

Pomoćnika šerifa odneli su u kancelariju.

Pošto je Dok Blek obavio svoju dužnost, pohitao je da o strašnoj vesti obavesti mladu šerifovu ženu — o smrti njenog muža.

Retko je kad starom lekaru nešto padalo tako teško kao ovo.

„Pokušaću to veoma pažljivo da joj saopštim — razmišljao je usput — ali reći joj ipak moram. Tešću je time da će uskoro roditi dete, da će to biti snažno, zdravo dete, koje će...“

Lekar se čudio što su ulazna vrata bila otvorena. Ušao je unutra i pozvao mladu ženu, ali nije dobio odgovor. Pogledao je u kuhinju i u ostale prostorije u prizemlju. Zatim se popeo na sprat. Kad je stigao gore teško je disao. Obrisao je znoj sa čela. Oprezno je otvorio vrata koja su vodila u sobu.

Ukočeno je zastao na vratima. Zinuo je. Pred očima mu se zavrtele. Uhvatio se za vrata da ne padne.

Bilo je to previše za starog lekara. Njegove oči su se napunile suzama a brada mu zadrhta.

— Nebesa — Dženi! Pa to ne sme da bude! Dete...

— Više nije mogao ništa da izgovori. Grlo mu se steglo. Oteturio se do najbliže stolice i sručio se u nju.

Pošto su grad napustili u pravcu zapada, banditi su jahali u velikom luku nekoliko milja nizvodno, dakle prema istoku. Na Simeronu su znali za jedno napušteno naselje gde će se smestiti dok ne budu pustili korenje u gradu.

Kraft je jahao prvi. Na odstojanju za jednu dužinu konja, za njim su jahali njegovi ljudi. Levo od njih, kroz preriju se vijugala reka, poput ogromne srebrne zmiје. Ova zemlja je bila kao stvorena za ostvarenje planova Deni Krafta. Ovde bi se mogao brzo obogatiti, ako bi umeo pravilno da se postavi. Moraće da zavlada gradom. Prvi korak su on i njegovi ljudi već učinili: šerif je bio mrtav. Sada bi trebalo postaviti novog čuvara zakona, ali zakona kolta, koji je Deni Kraft jedini priznavao.

Onda će kontrolisati trgovinu, a u prvom redu banke, da bi mogao da muze i pljačka bogate rančere i građane toga kraja. Primoraće ih da sednu za kartaški sto, a njegove varalice će ih opelješiti na karta-ma.

Da, neće imati milosti i neće birati sredstva, samo da konačno stekne ono dugo željeno bogatstvo.

Neki veći otpor u gradu nije se mogao očekivati. To mu je dokazivala malopredašnja proba. Građani su se brzo preplašili.

Kraftovo predviđanje se pokazalo tačno: ljudi koji žive u blagostanju neće da se bore.

Šef bande zaustavi konja i podiže desnu ruku.

Jahači su stali.

Kraft pokaza prema gustom šumarku pored obale reke.

— Tamo je naš logor. Izvucite koltove i pogledajte da li je prazan.

Banda uz vrisak polete prema obali. Projurili su kroz gustiš i najednom se našli ispred dve brvnare. Nisu sjahali. Stali su u mestu. U vratima jedne od koliba stajao je jedan star čovek. Bio je to Džo Limpin. U ruci je držao vinčesterku, uperenu u bandite.

— Okrenite se i poterajte svoje konje nazad, inače ću vam ja u tome pomoći!

Banditi se surovo nasmejaše.

Den Kraft sjaha i lagano pođe prema starom.

— Potreban nam je smeštaj za dve nedelje, mister. Dajte da porazgovaramo o tome.

Stari odmeri bandita.

— Ne, kod mene ga nećete dobiti. Odlazite!

— Dobro, onda ćemo potražiti nešto drugo — reče Kraft, pa se vrati ka svom konju. Najednom se munjevitno okrete, izvuče desni kolt i pripuca.

Džo Limpin nije više uspeo da podigne pušku. Bio je uplašen. Bacio je pušku i levom rukom prihvatio desnu na kojoj se pojavi krvava rana.

— Dakle? — viknu Kraft. — Kako sada stoji stvar sa smeštajem?

Limpin se bez reči okrete i pođe u kuću.

Desnom rukom, u kojoj je još držao kolt, šef bande pokaza svojoj družini da sjaše. Banditi sjahaše. Niko se nije brinuo za starog čoveka, koji je sa licem unakaženim od

bola stajao naslonjen na zid, zureći u ruku koja je krvarila.

Limpit je već godinama živio ovde u divljini. Izdržavao se od koža divljači, koje je lovio zamkama, ribarenjem i pletenjem korpi koje bi s vremena na vreme prodavao dole u Fridamu. Bilo je to dovoljno za njega. Otkada su mu pre jedne i po decenije bili zarobljeni žena i oba sina pri jednom napadu Indijana- ca, taj čovek, koji je bio poreklom iz Tenesija, postao je još više zatvoren u sebe. Postao je pravi čudak.

Užarenim očima zurio je pred sebe. Čuo je kako su banditi unutra u kolibi razbijali stvari a lonce i kazan bacali napolje na dvorište.

Dogodilo se ono čega se najviše plašio. Jedan od bandita, bio je to Kelahan, našao je ispod kreveta, u jednom malom drvenom sandučetu, ono nekoliko srebrnih dolara, koje je starac tokom ovih godina usamljeničkog života uspeo da uštedi, da bi imao neku zalihu onda kada više ne bude bio u stanju da makar i ono malo privređuje.

Ogorčeno se okrete, napusti dvorište i pođe ka reci. Znao je da će, kada banditi budu otišli odavde, za-teći samo ruševine.

Dva sata po odlasku bandita iz Fridama nekoliko ljudi je zahtevalo da se održi zbor građana. Stari Dok Blek je išao od kuće do kuće i pozivao građane, na skup. Ali konačnu odluku trebalo je da donese gradonačelnik Mat Enderson.

On je lično otvorio vnata Doku. Bio je to snažan čovek širokih ra-

mena. Imao je izrazito kratak vrat i bio je potpuno ćelav. Ispod tankih obrva blistale su mu svetložute oči, kao u divlje mačke.

— Sutra pre podne trebalo bi održati skup građana — reče mu lekar.

— Znam, znam. Čuo sam već za to, ali mi nije jasno šta će se time postići. Pa sada je opet sve u redu. Pomoćnik šerifa će sutra opet moći da preuzme svoju službu. Staviću mu na raspolaganje još jednog čoveka. Na taj način će Bazvel Fil biti zamenjen do daljeg.

Dok Blek začuđeno pogleda gradonačelnika.

— Ne bih rekao da je sve u redu. Banditi su ubili dva čoveka, tri — ako se računa još nerođeno dete. Zar ćemo mirno da gledamo šta će se dalje događati, kada se budu vratili?

— Neće se oni više vratiti — pokušavao je gradonačelnik da umiri lekara.

— Ja sam drugog mišljenja. Do sada niti su pljačkali, niti krali. Danas su samo hteli da vide koliko ćemo mi pružati otpor.

Mat Enderson počea ćelavu glavu, pa, oklevajući, zabrunda:

— Dobro, sutra ujutro u salunu ćemo održati zbor građana.

— U redu — reče Dok Blek, i pođe.

Već u ranu zoru salun je bio pun. Ljudi su dugo čekali na gradonačelnika. Konačno je stigao. Mrzovoljno su odgovorili na njegov pozdrav zato što ih je pustio da tako dugo čekaju.

— Svi znate šta se juče ovde desilo — počeo je Mat Enderson svojim dubokim basom. — Moramo razmisliti kako ćemo sačuvati ovaj grad od bande!

— Skupite poteru, koja će goniti bandite! — vikao je dugajlija Henk Vilkinson.

Glasovi odobravanja ispunili su gostionicu.

Enderson je digao obe ruke.

— To ne može? Van grada je nadležan šerif okruga...

Uzvici, vika i zvižduk prekinuli su gradonačelnika. Video je da tako neće stići daleko, zato nastavi:

— Dobro, sakupićemo poteru. Jednu koja će se pobrinuti da u gradu vlada red i mir. Ja ću je lično predvoditi. A drugu poteru van grada koja će biti pod komandom pomoćnika šerifa Fred Dajkala.

— Makar morali pretnesti čitavu državu, uhvatićemo te bandite! — vikao je pekar Tom Voker.

— Kada polazimo? — ljutito upita Rep Alsen, vlasnik stale za iznajmljivanje konja.

Posle ovih odlučnih reči Enderson im se više nije suprotstavljao.

— Dobro, organizujte poteru, i potražite ih i van gradskog atara.

Ljudi su postigli ono što su želeli.

Enderson se pope na stolicu i povika:

— Neka dignu ruke oni koji će poći sa poterom!

Nastalo je veliko iznenađenje za Dok Bleka: samo petonica su digli ruke.

— Dobro — mrmljao je gradonačelnik. — Potera ionako neće naći na bandite.

Tada se i stari lekar uz kovačevu pomoć pope na stolicu.

— Osećam se odgovornim za život žena i dece u Fridamu, zato zahtevam da za vreme dok smo ugroženi Siril Karpetu postavimo za maršala.

— Grom i pakao, zar Siril Karpetu, onog revolveraša iz Teksasa! To valjda ne mislite ozbiljno, Dok!

Ljudi u salunu su takođe bili zabezeknuti, ali su uskoro shvatili da bi revolveraš Karpeta mogao biti njihov spas.

— Pitajte ko je za to! — obrati se Dok Met Endersonu.

Gradonačelnik to pitanje postavi zboru građana.

Većinan je bila za.

Na taj način građani Fridama su doneli odluku da se revolveraš Siril Karpeta uzme u službu za čuvanje grada.

— Taj čovek će grad koštati hiljadu dolara! — rekao je gradonačelnik.

— Ja ću sam dati sto dolara — reče Dok. — Zar ne verujete gradonačelniče da ćemo uspeti da sakupimo ostatak?

— Dobro, neka dođe taj revolveraš! — reče na kraju gradonačelnik.

Sunce je bilo u zenitu kada su šestorica jahača stajali pred kancelarijom šerifa. Bila su to ona petonica dobrovoljaca i pomoćnik šerifa Fred Dajkal, koji je na glavi imao veliki zavoj.

Bila je to sramota što se samo petonica okupila za poteru.

Ljudi su sedeli u sedlima. Konji

su nemirno poigravali. Na sedla su bile pričvršćene vreće sa hranom, kotlići za vodu, tronošci, i vreće za spavanje. Ljudi su se pripremali za dugo putovanje. Sem koltova imali su puške i dovoljno municije.

Gradonačelnik je izašao iz kancelarije šerifa, pa stade na verandu. Iz jedne kartonske kutije izvadio je pet limenih zvezdi, pa baci svakom čoveku po jednu.

— Okačite ih i postupajte po zakonu!

Posmatrao je ljude očima divlje mačke pa reče:

— Upravo sam saznao od jednog trgovca, da su Den Kraft i njegova banda odjahali uzvodno. Kad ih je sreo, bili su već na dvadeset pet milja odavde. Zato se požurite!

Jahači su imali odlučna lica.

Tada pomoćnik šerifa dade svojim pratiocima znak za polazak.

Jahači su poterali konje iz grada u pravcu zapada.

Žene su stajale na verandama, zabrinuto gledajući za ljudima.

Vins Klement se dugo vrteo na svom ležaju. Na kraju se ipak osvestio. Svetlost mu je blještala pred očima koje su ga pekale. Nazirao je neku siluetu i tada prepozna lice jedne mlade žene.

Prošlo je dosta vremena dok je Klement shvatio gde se nalazi. Tek tada je prepoznao Meri Parker, gostioničarevu kćerku. Video je njene plave oči, sveže, rumene usne i dugu plavu kosu. Pokušao je da se digne, ali Meri stavi svoju malu ruku na njegovo vrelo čelo i pritisne ga nazad na jastuk.

— Morate mirno da ležite, mister Klement — reče ona tiho.

— Šta je bilo sa banditima? Jesu li ih uhvatili? Zna li već šerifova žena da je njen muž...?

— Ne smete da se uzbuđujete — pokuša Meri da smiri mladog čoveka i opet mu stavi hladnu krpu na čelo.

— Moram da znam šta se dalje dešavalo. Bio je to zločin. Ubistvo.

— I šerifova žena je pala kao žrtva bandita. I oni su uspeli da pobegnu, svi. Niko im se nije suprostavio, pošto su savladali pomoćnika šerifa, tri kauboja i vas. Ostali su se povukli.

Meri je to brzo izgovorila drhtavim glasom.

Klement se ipak, iako stenjući, uspravi.

— Nešto bi se moralo preduzeti protiv tih lopuža! Pomozite mi da ustanem! Obavestiću o tome svoju redakciju. Treba to da sazna svaki građanin Sjedinjenih Država!

— Plašim se da nam novine neće mnogo pomoći. Mogu da nam pomognu samo jaki ljudi, ljudi koji znaju da rukuju koltom.

Klement ponovo pade na jastuk.

— Nebesa, to su prave reči i to baš iz usta jedne žene.

— Da — reče ona, čudeći se i sama onome što je upravo rekla. — Možda će vas razveseliti to što ću vam sada reći: Jedna potera je upravo pošla iz grada. Pozvaćemo Siril Karpetu.

Vins razrogači svoje krvlju podlivene oči, pa se nevericom u glasu upita:

— Siril Karpetu? Zaista?

Ona potvrdno klimne glavom.

Na njegovom od udaraca unakaženom licu pojavi se smešak.

— Do đavola, zar orni Teksasačin?

— Vi ga poznajete?

— Čuo sam mnogo o njemu. Đavolski je to opasan strelac.

— Onda će ovde proteći još mnogo krvi — reče devojka preplašeno.

Neko vreme je u sobi vladala tišina.

Klement opipa svoje otečeno lice.

Meri ga je posmatrala neko vreme, pa onda reče:

— Budite bez brige, gospodine Klement. Sa tih par ožiljaka na licu ćete ipak još uvek lepo izgledati.

Dvadeset četiri sata pošto je potera napustila grad, kada je sunce bilo u zenitu, pržeći mali gradić svojim zracima, banda se vratila.

Ljudi su se sklonili od vrućine u kuće i u krčmu. Sedeli su tamo blizu šanka, prepričavajući poslednje događaje i ono što bi im budućnost mogla doneti.

Dva rančera su došla u grad u kupovinu, pa su sada igrali poker. Lekar, trgovac i nekoliko kauboja sedeli su za čojom presvučenim stolom. Oba stola za kartanje bila su zauzeta.

Vazduh u gostionici je bio pun duvanskog dima.

Vins Klement je pomagao Majk Parkeru za šankom, pa je morao da otrpi mnogo šala na svoj račun, a ponajviše zato, što je na glavi imao beo turban. Donosio je jela,

pivo i viski do stolova. Veselio se kadgod bi mu se pružila prilika da pođe u kuhinju, gde je bilo Merino carstvo.

Najednom se začu tutanj konjskih kopita. Čaše na šanku se lagano potresoše.

— Potera se vratila! — viknu jedan od ljudi.

Tada svi poskočiše sa stolica i poleteše ka prozorima i ulazu.

Ali ljudi naglo odskočiše nazad. Čutke su gledali jedan drugog. Dok Blek prekide tišinu.

— Banda ubica se ponovo vratila!

Istog trenutka se rastvoriše vrata.

Den Kraft zastade dva koraka ispred vrata. Vodnjikavim očima hladno odmeri prisutne. Onda viknu na svog pratioca:

— Džek, odvedi onog starog na svež vazduh! Nazvao nas je bandom ubica! Polazi!

Bandit Džek Braum, koji je bio užasno prijav i smrdeo na znoj, pođe ka kartaškom stolu.

Lekar je brzo ustao sa stolice, pa se povukao ka zidu.

Ostali ljudi u gostionici bili su nepomični, kao da ih je neko hipnotisao.

Bradati bandit se lagano približavao doktoru. Sa zadovoljstvom primeti strah u očima starog čoveka.

Samo ga je još dva koraka odvajalo od lekara.

— Da ga niste dotakli! — jedan glas najednom prekide tišinu koja je sve pritiskivala kao mora.

Bandit zastade.

Sve oči bile su uperene u Vins Klementa, koji je stajao iza šan-

ka, držeći u ruci punu flašu viskija.

Kraft odmah izvuče svoj kolt i opali.

Flaša u Klementovoj ruci eksplo-dira.

Kraft vrati revolver u futrolu i cinično reče, smeškajući se:

— Heho, pa to je opet naša usijana glava! Ali on je u pravu, Džek! Pusti starog na miru, on je krpač kostiju! Možda ćemo ga još trebati!

Bradati se razočarano okrete i pođe ka šanku.

Klement lagano spusti ruku, u kojoj je još uvek držao ostatak flaše. Od besa lice mu obli rumenilo.

Tada se banditi gromko nasmejaše.

Klement se okrete i pođe ka kuhinji.

Den Kraft bolje odmeri ljude za kartaškim stolom. Bio mu je dovoljan kratak pogled da bi došao do zaključka da bi se od ona dva rančera mogla uzeti dobra para. Zato nonšalantno pođe ka stolu i reče:

— Rado bih sa vama igrao jednu igricu. Sigurno nemate ništa protiv?

Dok Blek ponovo sede na svoje mesto i nastavi igru. Rančeri nisu ništa odgovorili banditu na njegovo pitanje.

Tada Kraft priđe iza jednog od kauboja, koji su učestvovali u igri, pa ga zgrabi za kragnu i podiže sa stolice.

— Kockanje nije zdravo za goniče krava — viknu on na mladog kauboja. — Nemaš para ni za lulu duvana.

— A vi nemate ni za komad sapuna. Tako strašno smrdite!

Izgovorivši to, kauboj zabi lakat u stomak šefa bande.

Kraft se savi napred, ali se opet neverovatno brzo uspravi i jednim snažnim direktnom pogodi kauboja u bradu.

Ostali ljudi su nepomično sedeli za stolovima. Klement je stajao u kuhinjskim vratima, posmatrajući tu scenu, pa pođe da pomogne kauboju, ali ga Meri zaustavi. Gosti-oničar se sagne, tražeći pušku ispod šanka. Taj pokret je primetio jedan od bandita, pa reče, cereći se:

— Daj jedan viski ti, mešaču otrova! Bolje uradi to, nego da napraviš neku grešku.

Majk pusti pušku i natoči piće.

Ostali kaubojski su čutke ustali sa svojih mesta i povukli se na donji kraj šanka.

Den Kraft dade neki znak trojici od svojih ljudi. Oni sedoš na upražnjena mesta.

Onda su započeli igru sa Dok Blekom, vlasnikom radnje Hel Petersenom i stočarima Džems Haurdom i Met Heringtonom. Igrali su oštro i na visoke sume. Niko nije prigovarao visokim ulozima. Den Kraft je i dalje povećavao uloge. Ostali su sledili njegov primer. Banditi su gubili i dobijali, ne positižući neku vidljivu prednost.

Tek posle pola sata banditi su počeli da dobijaju. Ostali ljudi postadoše uznemireni.

Dok Blek je izgubio svoj novac. Pretražio je sve džepove, ali nije našao ni prebijeni cent. Zato se usudi da istupi iz igre i niko ne pri-govori.

Uskoro zatim i Peterson prekide igru.

Sada su dva rančera igrali sami sa banditima. Uхватила ih je kockarska groznica, a viski je činio ostalo. Izgledalo je da nisu primećivali da su dobici bandita postojali sve veći.

Kraft i njegovi ljudi znali su svoje prevare dobro da kamufliraju. Dvojica bandita, koji nisu igrali, imali su zadatak da ljude u salunu sa nečim zabave. Sem toga, nalazili su uvek neki izgovor da priđu svojim drugovima koji su se kartali i da im u odsudnom trenutku doture neku kartu, koju bi ovi tražili ugovorenim znakom.

Postepeno su rančeri postajali sve oprezniji. Kada su ustanovili koliko su izgubili, dobacivali su značajne poglede, pa su svoje protivnike pažljivije posmatrali.

Tada Vins Klement reče rančerima:

— Ja bih na vašem mestu iskočio iz igre, kada bih znao da moji partneri varaju.

Jedva što je izgovorio poslednju reč, banditi skočiše sa svojih stolica. Kraft se naglo okrete i udari novinara u grudi.

Klement polete nazad i udari o jedan stub. Tamo dobi oslonac i jednom od napadača zabi prste u sred lica, tako da je ovaj pao natraške preko jedne stolice.

Ali onda se najednom pred njim stvori Kraft, koji ga snažnim udarcem baci na orkestrion, gde se mlađić, stenjući, sruči na pod.

Vins Klement se nekako uspravi. Ispod zavoja na glavi ponovo izbi krv. Nesigurnim koracima pođe gore stepenicama i nestade u svojoj sobi.

Den Kraft je dobio tu igru sa

velikim ulogom. Time je zaliha novca Džemsa Hauarda bila iscrpljena. Čovek htede da prekine igru. Ali Kraft mu posudi novac. Igra se nastavila. Banditi su pustili da rančeri neko vreme dobijaju. Ali uskoro je Hauard opet bio bez novca. Hteo je da prekine igru.

— Nije preporučljivo prekidati igru napola — rekao je Den Kraft sa nekim značajnim prizvukom u glasu.

Hauard podiže glavu i pogleda zločinca pravo u oči. Bile su to hladne, brutalne, vodnjikave oči sa grozničavim sjajem. Tek tada su se dva rančera otreznila. Shvatili su u kako đavolsku situaciju su upali.

„Kako ću se izvući?“ prolete rančeru kroz glavu. Onda reče:

— Idem do banke po novac.

— To je dobra ideja — reče Den Kraft i nastavi: — Ali pošto je opasno na Zapadu nositi novac ulicom daću vam kao pratnju Mek Koja i Brauna.

Rančer ljutiće podiže obrve:

— To je nepotrebno. Do banke ima samo nekoliko koraka.

— Ne radi se o broju koraka, nego o sumi novca — reče Den Kraft dvosmisleno. — Ljudi će poći sa vama!

To je zvučalo kao zapovest i banditi su pratili Džemsa Hauarda, koji je i dalje grozničavo tražio neki izlaz iz te situacije.

Čovek iza šaltera u banci podiže naočare na čelo i ljubazno pozdravi rančera. Onda odmeri Hauardove prašnjave pratioce. Odmah se u

njegovim očima pojavi nepoverenje i odbijanje. Zato upita:

— Šta vi hoćete?

— Treba da pratimo ovog čoveka — reče Braun, cereći se.

Bankar upitno pogleda rančera. Ovaj jedva primetno klimne glavom.

Dok je Hauard razgovarao sa čovekom za šalterom, banditi su pobliže razgledali prostoriju banke. Kad se čelična kasa otvorila, poleteše im oči kao da su bile na federima. Do đavola, pa ono tamo je čitav imetak!

Najednom Braunu sinu jedna ideja: ovo je jedinstvena prilika da se dođe do onolikog novca!

Stoga svom saučesniku dade jedan znak.

Džim Mek Koj odmah shvati i načini korak nazad. Istovremeno su izvukli koltove.

— Ruke u vis! Uza zid! Napred!

Rančer je ostao miran pa polako pođe ka zidu. Ali bankar je postupio drugačije. Brzo je dohvatio svoj deringer.

Džek Braun uperi kolt čoveku u grudi, ali pre nego što uspe da povuče oroz, od vrata prasne jedan pucanj i zločinac Džek Braun se sruči na kolena.

Drugi bandit i oba čoveka zabezeknuto pogledaše prema vratima. Tamo je stajao Kraft — šef bande.

— Skloni kolt, Džim! — viknu on.

Ali Džim Mek Koj se nije tako lako predavao. Bacio se na pod pucajući istovremeno.

Kraft je skočio na stranu i istog trenutka odgovorio na vatru.

Mek Koj zadrhta i ostade nepo-

mično da leži pored svog saučesnika.

Den Kraft stavi revolver u futrolu, pa pogleda onu dvojicu ljudi pored zida. Zločinčev plan se ostvario. Računao je sa napadom svojih saučesnika, jer je mogao lako da prati tok misli ovih primitivnih bandita. Nebesa, ala će mu to doneti ugled što je sprečio pljačku banke.

— Hvala — reče Hauard da bi bar nešto rekao.

Bankar Ken Haper bez reči pođe ka čeličnom ormanu i izvadi zatraženi novac pa ga izbroja rančeru.

Kraft i odgajivač stoke su ćutke napustili banku. Ispred vrata je već stajalo nekoliko radoznalaca, koji su čuli pucnjavu.

Den Kraft izvuče jednu novčanicu iz džepa na grudima i dade je jednom od ljudi.

— Evo ti! Pobrini se za pristojan pogreb one dvojice lopuža!

Čovek uze novac, klimne glavom i zaprepašćeno pogleda Den Krafta.

Sunce se u međuvremenu spustilo ka horizontu, a vrućina je nešto popustila. Konji ispred saluna bacali su duge senke na prašnjavu ulicu.

U salunu se nastavila igra. Oba rančera su ostala bez ijednog centa. Ali ipak su i dalje igrali — zato što su morali. Pisali su priznanice, pošto je banka posle onog događaja bila zatvorena.

U salunu je vladala mučna tišina. Čulo se samo tiho pljuštanje

karata. Ostali ljudi su napustili salun.

Pao je i mrak. Majk Parker je zapalio petrolejku iznad stola za kojim se kockalo.

Suma, koju su banditi zaradili tokom popodneva, vredila je već čitavo imanje. Rančeri nisu videli mogućnost da se izvuku iz kandži bandita. Bili su već blizu očaja.

Onda nastupi odlučujući zaokret.

Snažni stočar Met Herington iznenada skoči. Činilo mu se da oseća kako krv udara u slepoočnice. Viknu promuklo na Krafta:

— Neću više da nastavim! Prisljavate nas da svu našu imovinu predamo u ruke varalicama na kartama!

Kao po komandi na licima zločinaca pojavi se odvratan osmeh. Den Kraft zviznu kroz svoje rastavljene zube. Odmah su se kroz zadnji ulaz pojavila još dvojica od njegove momčadi. I oni su se izazovno smeškali.

Kraft se lagano dizao sa stolice i rekao rančeru, preteći:

— Mora da postoji nešto što vama volite. Žena, deca, lep ranč ili nešto drugo. Možete sve to da zadržite ako budete sa nama mirno igrali, sve dok se banka opet ne bude otvorila i dok ne naplatimo ove vaše priznanice.

Tada rančerova pesnica polete napred i pogodi Krafta u vrat, tako da ga odbaci nazad.

I Hauard je pokušao da skoči, ali ga jedan od Kraftovih ljudi zgrabila za ramena i pritisne na stolicu.

Pre nego što je Herington uspeo još jednom da udari, banditi ga zgrabe i odvuču ga do stuba za koji ga čvrsto pritisnu. Den je la-

gano prilazio čoveku. Sasvim ispred njega zastade, pa počne da ga udara nogama.

— Ovo — da nam ne bi pobegli, mister — siknu on.

Majk Parker je izlazio iz kuhinje, pa je onda skočio do šanka odakle je izvukao pušku. Kad se uspravio, pogled mu pade na mračnu cev jednog kolta koji je bio uperen u njega.

Gostioničar ponovo vrati pušku na svoje mesto.

Den Kraft udari bespomoćnog rančera, koga su tri bandita čvrsto držala pritisnutog za stub.

— Dosta! — odjeknu jedan metalni glas kroz prostoriju.

Kao po komandi, svi banditi okrenuli su glave u pravcu odakle je dolazio taj glas. Zapanjeno su posmatrali čoveka koji je neprimetno ušao u salun i stajao sa prekrštenim rukama na grudima ispred jednog stuba pored pokretnih vrata.

Bio je visok, a crni šešir mu je bio navučen na čelo. Lice mu je bilo preplanulo od sunca i vetra. Koliko li je mogao imati godina? Trideset četiri, možda — a možda je bio i mlađi. Oči su mu bile hladne kao planinska jezera a lice kao isklesano od granita. Kratka crna kožna jakna bila mu je raskopčana i otkrivala široke grudi. Bela košulja bila je oko vrata pričvršćena somotskom mašnom. Ispod jakne imao je širok opasač za oružje od bivolje kože, sa obe strane visio je po jedan revolver. Pantaloni su mu bile uske i crne, a nogavice navučene preko jahaćih čizama.

Svaki šerif i svaki bandit, svaki kockar i svaki kauboj, svaki lovac na bivoje i svi stanovnici gradića

na Zapadu čuli su njegovo ime:

Bio je to čovek iz Misurija — Vajat Erp, maršal Dodž Sitija.

Poznatog li imena! Još i danas, gotovo čitavo stoljeće kasnije ono je poznato u svim državama zapada, pa i čitave Amerike. Obavijale su ga stotine surovih priča, začinjanih romantikom. Ime što je podsećalo na barutni dim, bilo vezano za divlje borbe. Ime ponosnog hrabrog čoveka, koji je čitavog svog života bio u borbi i služio zakonu.

Sada je najednom stajao u toj mračnoj krčmi, kao da je iznikao iz zemlje. Ljudi u salunu ga nisu prepoznali, zato što ga još nikada nisu videli. Ali nešto ih je na njegovoj pojavi fasciniralo.

Kraft ga je posmatrao kroz stisnute oči, ne ispuštajući rančera.

— Pustite smesta tog čoveka! — kao bičem ošinu ih glas stranca.

Jedva vidljiv smešak pojavi se na voštano bledom licu gostioničarševom.

Den Kraft se okrete od Heringtona i lagano pođe ka strancu. To je trebalo samo da bude trik, da se Vajata pažnja skrene, da bi se bandit, koji je držao u šahu Majk Parkera, mogao privući strancu iza leđa.

Ali čovek iz Misurija je već davno primetio banditovu nameru, pa se okrete prema njemu.

— Pusti kolt! — vikne on tako oštro, da se bandit nesvesno povuče za jedan korak.

Kraft je prišao bliže.

— Nemojte da se mešate u naše stvari, mister!

Maršal se nije obazirao na njega, već je i dalje pazio na bandita kod šanka.

— Napolje! — dreknu šef bande i povuče revolver.

Neshvatljivom brzinom polete revolver u levu ruku čoveka iz Misurija i muklo prasne.

Kolt odlete zločincu iz ruke.

Vajat stavi ruke na kukove i zagleda se u gruba lica bandita. Bilo je nešto u njegovim očima što sprečava bandite da dalje napadaju. Da li je to bila ledena hladnoća koja je izbijala iz njih?

Maršal pogleda prema čojom prekrivenom stolu, na kome su bile razbacane karte i novčanice. Nešto bljesnu u njegovim očima. Okrete se Kraftu.

— Hoćemo li nas dvojica da odigramo jednu igricu?

Na pokvarenom banditovom licu pojavi se neko gadno cerekanje. Svojim saučesnicima dobaci značajan pogled.

— Dobro, počnimo. Ali ne sa novcem koji leži tamo na stolu.

— Igraće se baš za taj novac. Vi za svoje ljude, a ja za onu dvojicu tamo!

Kraft zamišljeno pogleda stranca.

— Do đavola, ali i tebe ću opelešiti.

— Dobro, počnimo.

Maršal je spretno seo, tako da je za leđima imao zid, a pred sobom dobar pregled nad celom prostorijom.

Kraft požudno dohvati karte.

— Hoću li ja da delim? — upita on vrebajući.

— Da — ali ne sa ovim kartama.

— Da ne mislite time reći...

— Stara navika, ništa drugo.

Za trenutak je izgledalo da će Kraft planuti, ali on samo reče surovo:

— Hej, gostioničaru, daj novi špil karata.

Parker je hitro doneo novi špil.

Ispitujući, pređe čovek iz Misurija palcem preko ruba karata, zatim zadovoljno klimne glavom i pruži ih Kraftu. Višegodišnjim prijateljstvom sa kockarem Dok Holidejem naučio je mnogo toga o kartanju, tako da mu niko više nije mogao nešto podvaliti. Baš naprotiv, Vajat je i sam postao briljantan kockar. Samo nasuprot Dok Holideju on nije voleo da se kocka.

— Dajte! — obrati se on Kraftu.

Bandit je hvalisavo stavio desnu ruku na novčanice.

— Gde je vaš ulog, mister? Moram prethodno da znam da li partner ima novaca. Stara navika, ništa drugo. U njegovom glasu se jasno osećalo ruganje.

Vajat je ćutao. Mirnim pokretima izvuče novčanice iz džepa.

Kraft je munjevito proračunao iznos koji je stranac hteo da uloži.

— Nemate više? — navaljivao je on. — Jedva da bi mi se isplatilo.

— Sačekajte — reče Vajat.

Igra je prvo započela promenljivom srećom za obojicu. Bezizrazna lica, maršal je sedeo na svojoj stolici.

Ali Kraft se ponašao drugačije. Nemirno se vrtio amo — tamo. Uzaludno je pokušavao da plasira neki od svojih trikova. Jednostavno mu nije uspevalo.

Čelo mu se orosilo sitnim kapljicama znoja, dlanovi su mu se ovlažili. „Prokletstvo“, razmišljao je on, „taj čovek kao da mi čita misli.“

Pošto je počeo stalno da gubi, bio je sve manje koncentrisan na

igru. Nije mogao da spreči da se njegove novčanice postepeno sele pred stranca. Teško je disao kada je svoju poslednju novčanicu stavio kao ulog. Nije uspeo da prikrije drhtanje ruku kada je karte stavio na sto. Ako sada bude izgubio, ne samo da će ostati bez para, već će izgubiti glas dobrog kockara.

Sporošču, koja je Krafta dovodila do ludila, čovek iz Misurija je stavljao na sto svoje karte, jednu za drugim.

Dobio je.

Kraft je opet izgubio sav novac koji je prevareom oduzeo od rančera.

Kao da se probudio iz teškog sna, stresao se kada ga je maršal pitao:

— Hoćemo li da nastavimo?

Kraft se okrete svojim ljudima. Video je lica i ruke koje su iščekivale, ruke koje su bile u sumnjivoj blizini drškama koltova. Zatim ponovo pogleda u stranca, a u njegovom glasu čuo se preteći prizvuk kada je rekao:

— Da igram* dalje? Imate suviše sreće, mister. Jel' to uvek tako?

— Nisam o tome razmišljao — reče čovek iz Misurija ravnodušno. Hoćemo li da igramo dalje?

— Ne!

— Dobro — reče Vajat, dižući se sa stolice. Zatim skupi novčanice sa stola i strpa ih u džep. Spremao se da pođe.

Ali Kraft mu prepreči put.

— Hej, ja sam vas pitao da li uvek imate toliko sreće pri igri!

— Ja sam vam na to pitanje i odgovorio.

— Taj odgovor me ne zadovoljava! — viknu šef bande.

— To je vaša stvar — odgovori

čovjek iz Misurija hladno i okrete se.

Šef bande je hteo da naljuti stranca, kako bi ovaj napravio neku glupost, pa bi mu on mogao silom oteti novac.

Desnom rukom uhvati Vajata za košulju. Ali to mu je uspelo samo za trenutak. Izgleda da maršal nije voleo da ga neko dotiče. Desnom rukom munjevito udari Kraftha po ruci, tako da se ovaj strese. Pre nego što mu je uspelo da se odbrani, stranac ga je okrenuo i postavio tako da ga je bandit svojim telom štiti. Istovremeno mu je zario kolt u leđa.

Banditi nisu mogli da pucaju. Zbunjeno su stajali.

Čovek iz Misurija je to iskoristio, pa izvuče Kraftu oružje iz futrole i baci ga iza sebe na pod.

Pucanj prasnu sam od sebe. Muklo je odjekivao u prostoriji.

— Bez mrđanja. opominjao je maršal.

Zatim iznenada gurnu Kraftha od sebe. Svojim hladnim očima podrugljivo ga je gledao.

— Pokupite vaše prijatelje i odlazite, mister! Ali odmah!

Bandit pogleda stranca kao da mu nešto nije jasno. Iz njegovih očiju čitala se pretnja.

Na najveće gostioničarevo iznenađenje, jedan za drugim, banditi bez reči napustiše salun. Uskoro zatim začu se topot konja koji se sve više udaljavao.

Dvojica rančera takođe pođoše. Nisu znali šta da misle o strancu, pa napustiše salun bez pozdrava. Zar su već zaboravili da ih je taj čovek spasao od još većih gubitaka i zlostavljanja?

U salunu su ostali samo Vajat Erp i Parker.

Gostioničar natoči sebi jedan viski i reče:

— To su bili banditi koji prete našem gradu, a na svojoj savesti nose našeg šerifa, njegovu ženu i njihovo još nerođeno dete. Onaj rikokosi je šef bande. Taj čovek je preko u banci ustrelio dvojicu svojih ljudi, kojima je očigledno zarada za kockarskim stolom išla suviše sporo.

— To je stari trik da bi se malo stišalo ogorčenje građana — prekide maršal gostioničara.

Parker nastavi:

— Dva čoveka su verovatno ostala u njihovom logoru. Prema tome sada ih je devetorica.

Vajat je stajao oslonjen o šank, gledajući preko pokretnih vrata na ulicu.

— Mogu li svog konja skloniti kod vas u štalu? Volim kad mi se nalazi u blizini.

— Pa, naravno, za vas uvek ima mesta — reče gostioničar. — Odvedite konja kroz kapiju pored kuće. Ja ću vas čekati u dvorištu sa svetlom.

Gostioničar je bio sušta ljubaznost. Mislio je da zna ko je taj stranac. Zapravo on nije sumnjao da je taj čovek bio Siril Karpeta.

Na tu pomisao je došao jer je čitav grad čekao tog revolveraša da stigne da bi ga imenovali za maršala. Da taj nikada neće doći, jer se gradonačelnik postarao da ne bude obavešten, to gostioničar nije mogao da zna.

Ala bi zinuo da je znao ko se stvarno nalazio u gradu?

Čovek iz Misurija pođe na ulicu.

Njegov dugonogi dorat podiže glavu i poče nemirno da topće prednjim kopitama.

Vajat se vinu u sedlo i potera konja u dvorište. Tamo ga je čekao Parker sa svetiljkom i zviznuo od iznenađenja kada je ugledao divnu životinju. Pokazao je strancu štalu, okačio lampu o klin i pošao opet u kuću.

Vajat je skinuo sedlo sa konja, namirio ga, pa onda ugasi svetlost. Ogledao se po dvorištu a zatim pogleda gore, prema zvezdama koje su treperile.

Pošao je lagano u kuću.

Gostioničar je stajao na stepeništu i vikao gore:

— Meri...! Možeš da siđeš!

Gore su se otvorila neka vrata. Devojka je sišla niz stepenice. Još nije stigla sasvim do dole, kada spazi stranca i zagleda se u njega razrogačenih očiju. Pojava ovog snažnog nepoznatog čoveka sasvim je zbunila. Čutke mu klimne glavom. Jednostavno joj nije uspeło da izgovori neki pozdrav. Tako šta joj se još nikada nije desilo. Nijedan čovek je nije još tako zbunio. Misli-la je na Vins Klementa, koji joj je bio drag, a koji je u bolovima ležao u svojoj sobi. Nehotično je u sebi uporedila ta dva čoveka.

Kako li je ovaj izgledao ponosan i siguran u sebe u odnosu na Vinsa! Njegovo muško lice, držanje — sve je ostavilo dubok utisak na nju. Kad ju je on iznenada pogledao, prosto se uplašila.

Meri Parker oseti, kako je prođe jeza. Nije mogla da izdrži strančev čvrst pogled. Oklevajući, silazila je niz zadnje stepenice, pa uđe u kuhinju.

Otac je pošao za njom, pa je rekao tako glasno, da je mogao čuti i čovek iz Misurija:

— Onaj čovek će biti naš maršal. Stanovaće kod nas. Spremi mu jedan veliki biftek. Požuri se!

— Karpeta? — upita devojka. To je dakle bio taj teksaški revolveraš koga su pozvali. Sasvim drugačijeg ga je zamišljala. Na svaki način ne kao čoveka koji ostavlja tako dobar utisak. Da — mora da je to bio Karpeta — njegove oči su bile plave i hladne. Takve su mogle biti samo oči nekog revolveraša.

— Da, tako je — odgovori joj otac i vrati se nazada u salun. Odmeri strančeve bisage pa upita: — Jel' to sve što nosite sa sobom?

Vajat se istina začudio tom pitanju, ali ipak potvrdno klimne glavom.

Iz kuhinje se širio opojan miris. Maršal pođe ka jednom stolu i vrhom čizme privuče jednu stolicu pa sede na nju. Kad je konačno devojka stigla sa jelom, skinuo je svoj crni kaubojski šešir sa glave.

Meri je stavila veliki tanjir na sto i usudila se da pogleda čoveku u lice. Zatim se okrete i vrati se u kuhinju, gde je morala da pripremi večeru za oca i Klementa.

Čovek iz Misurija je zapalio jedno žensko srce, a da to nije ni slutio.

Karpeta? Ko li je bio taj čovek, za koga su ga očigledno držali? Vajat se nekako kao kroz maglu sećao da je Karpeta bio neki zloglasni teksaški revolveraš. Njega su, dakle, angažovali da se bori protiv bande.

— Potera se nalazi na putu da bi pronašla bandite, a ove lopuze

se neometano šepure po gradu — reče gostioničar. — Samo pet ljudi je u poteri. Dobro je što ste došli, mister.

Za maršala je u tom trenutku postojalo samo jelo, jer je bio gladan kao vuk. Kad je uništio stek i veliku porciju pasulja, upitao je:

— Ko je ubio šerifa?

— Jedan strelac iz zasede.

— Jel' to neko video?

— Da — odgovorio je Majk Parker. — Kod nas stanuje jedan mlađi novinar, koji je to video i zato ga je banda premlatila.

— A šerifova žena?

— Banditi su divlje jahali kroz grad i pucali oko sebe. Tako je žena bila pogođena.

Maršal zamišljeno protrlja bradu.

— Da li će te lopuže ponovo doći u grad? — upita gostioničar sa zabrinutim izrazom lica.

— Budite sigurni da će opet doći. Pravili su se kao da su pobeđeni, da bismo se mi osećali sigurni. Grad nije siromašan, a ni rančeri iz okoline. Prema tome, ponovo će doći.

— Plašim se da ste u pravu — reče smrknuto Parker.

— Gde je novinar — upita Vajat.

— Pođite sa mnom!

Majk Parker pođe uz stepenice, a maršal za njim, noseći u ruci svoj prtljag.

Gostioničar prvo pokaza čoveku iz Misurija njegovu sobu, čiji je prozor gledao na ulicu. Zatim su pošli do Klementa.

Ovaj je sedeo na krevetu i vredno pisao izveštaj na jednoj napola ispisanoj hartiji. Pozdravio je oboljicu ljudi samo klimnuvši glavom.

Maršal ga upita:

— Da li biste opet prepoznali čoveka koji je ubio šerifa?

Vins odmahnu glavom.

— Ja sam mu video samo noge između konja i cev njegove puške.

Čovek iz Misurija se zahvali i zamišljeno napusti sobu.

Vajat je obučen ležao u polusnu na krevetu. Nikada nije čvrsto spavao.

Najednom je čuo lagani šum, ali nije reagovao. Posle kraćeg vremena šum se ponovi.

Vajat je odmah bio sasvim budan. Da li je to vetar pomakao vrata?

Tada je čuo lako škripanje. Desnom rukom opipa opasač koji je visio na krevetu i izvukao je kolt.

Škripa postade jača, pa se opet utiša.

Maršal je znao da ti zvuci dolaze sa drvenog krova. Bili su čas bliži, a čas bi opet nestali.

Vajat malo pomakne glavu, tako da je sada video prozor.

Nekoliko sekundi kasnije u otvoru prozora pojavila se tamna silueta jednog čoveka.

Leva ruka čoveka iz Misurija bila je na dršci kolta.

Čovek na prozoru se sagnu i gotovo bešumno uvuče kroz prozor. Pri tome mu na mesečini bljesnu čelik noža. Provalnik je nekoliko sekundi nepomično stajao na prozoru. Onda oprezno priđe bliže ležaju čoveka, za koga je verovao da spava.

Vajat ga je posmatrao kroz trepavice. Disao je lagano i ravnomerno, kao čovek u snu. Da je čovek podi-

gao ruku sa oružjem, istog trenutka bi ga pogodilo vrelo olovo.

Čovek je, međutim, posmatrao „spavača” nekoliko sekundi — onda se okrenuo. Sobu je napustio istim putem kako je u nju ušao.

Maršal se digao i prišao bešumno prozoru. Koraci onog drugog su nestali.

Maršal je lagano provirio kroz prozor, tako da je mogao posmatrati krov verande.

Sasvim levo, i ispred zadnjeg prozora, čučao je njegov posetilac. Izgleda da je napregnuto gledao u sobu.

U sobu Vins Klementa!

Onda se na isti način, kao i kod Vajata, ušunja u Vinsovu sobu.

Vajat je gotovo istog trenutka bio na krovu verande i bez šuma stigao do prozora novinareve sobe.

Pogledao je u mračnu prostoriju. Do đavola, čovek sa nožem u ruci bio je samo nekoliko koraka udaljene od Klementa.

Vajat je morao odmah da dejstvuje. Uspravi se. Metalan zvuk nategnutog kolta čuo se u sobi.

Vajat preskoči prozorsku dasku.

— Mogu li i ja da učestvujem u toj noćnoj igri?

Provalnik se ukočio od straha.

Vins Klement skoči i zablene se u oba čoveka, koje je mogao da prepozna na mesečini, što je prodrala kroz prozor.

Tada se bandit naglo okrene. Njegova ruka se naglo podiže i nož fijeknu ka prozoru.

Tamna silueta čoveka, koji je stajao napolju, nestala je za trenutak, da bi se odmah zatim opet pojavila na prozoru.

— Nemojte odmah da se nervi-

rate, mister — reče maršal, ulazeći kroz prozor. Glas mu najednom postade surov: — Ruke u vis!

Bandit lagano podiže ruke do visine ramena:

— A ko ste vi?

— Mene bi više interesovalo ko ste vi i, pre svega, šta tražite ovde. Mislim da bi i mister Klementa veoma interesovalo ko u pozno doba noći sa isukanim nožem ulazi kroz prozor u njegovu sobu.

Novinar je ukočeno sedeo u svom krevetu. Tek sada je shvatao šta se zapravo dešava. Razrogačenim očima buljio je u provalnika, čija se silueta ocrtavala prema prozoru. Glas onog drugog je prepoznao. Mora da je to bio Karpeta, koji je sa gostioničarem već bio kod njega. Istina, nije mogao da vidi tog čoveka, pošto je stajao dalje od prozora.

Klement podiže čebe i ustade. Pošao je prema banditu.

— Ko ste vi?

Čovek nije pomakao pogled sa mesta gde je slutio da se nalazi stranac sa revolverom u ruci.

— Govori! navaljivao je novinar.

Bandit reče:

— Ja sam Edi Fener.

— Šta tražite ovde?

Fener reče promuklo:

— Pogrešio sam sobu.

— Znači da ste hteli do mister Karpete? — reče Klement brzo.

— To sigurno nije nameravao — upade čovek iz Misurija. — Naime, kod mene je već bio. Stajao je tri jarde od mog kreveta, pa se onda okrenuo da bi pošao kod vas. Uostalom, nije imao ni pojma da mi je i onda već stajao na nišanu.

Čovek uzviknu. Tek sada je pre-

poznao tog čoveka sa revolverom.

Tog trenutka novinar napravi veliku grešku. Stavio se između Vajat Erpa i zločinca, da bi mogao da vidi njegovo lice.

— Na stranu Klement! — viknu maršal, ali je već bilo prekasno.

Bandit je munjevito reagovao. Snažnim udarcem bacio je Vins Klementa na Vajata, pa onda iskoči napolje kroz prozor.

Istina, maršal je snalazljivo izbegao novinara, ali je onaj čovek, leteći kroz vazduh, sprečio Vajata u njegovoj akciji. Kad je ovaj stigao do prozora, video je samo kako jedno telo pada sa krova verande.

Čovek iz Misurija skoči napolje i pogleda dole preko krova.

Banditovo telo je nepomično ležalo na prašnjavoj ulici.

Klement je u međuvremenu stigao do Vajata.

— Je li mrtav? — mucao je.

— Ne znam. Uzmite taj kolt i pripazite na njega dok ja ne stignem dole.

Kad je maršal stigao na ulicu, osvrtao se oprezno na sve strane. Nigde se ništa nije micalo. Nagnu se ka čoveku i vide da je samo onesvešćen. Onda ga Vajat okrete na leđa. Lice tog čoveka nije poznavao. On popodne nije bio u salunu. Najverovatnije da je ipak pripadao Kraftovoj bandi. Ali to će već saznati od njega. Zato prodrma bandita, da bi ga povratio iz nesvestice, ali u tome nije brzo uspeo.

Vajat pogleda gore. Vins Klement je još uvek stajao na krovu. Njegova zavezana glava se formalno blještala na mesečini.

Posle kraćeg vremena onesvešćeni se počeli micati. Pokušavao je da

se uspravi, ali mu nije uspevalo, zato što je jedna teška čizma pritisivala njegove grudi. Začudo pogleda u čizmu, zatim u pantalone, pa u pojavu stranca iznad sebe. Sve shvati tek tada kada se srete sa ledenim maršalovim pogledom.

— Ko vam je naredio da ubijete onog čoveka?

Bandit se drsko cerekao.

— To li biste želeli da saznate, mister, jel'?

Čovek iz Misurija se munjevito saže i zgrabi bandita za košulju, pa ga privuče k sebi.

— Ko te je poslao, burazeru? — frknu on ljutito.

Uprkos svom bezizlaznom položaju bandit se i dalje cerekao.

Maršal pogleda preko, ka štali za iznajmljivanje konja. Tamo mora da je bilo korito za napajanje konja. Potera bandita ispred sebe preko ulice ka štali. Pored kapije je našao šta mu treba. Vajat munjevito gurnu bandita u vodu, držeći ga tako neko vreme. Onda mu podigne glavu nad površinu vode, pa ponovo reče tiho:

— Možda ti je sada pamćenje malo osveženo, burazeru? Ko te je poslao?

Zločinac je kašljucao i tražio dah, ali ne progovori nijednu reč.

— Dakle, govori! — zahtevao je Vajat.

Bandit je dahtao:

— Pa, oni su me primorali...

Tog trenutka iza štale prasnula jedna puška. Metak okrzne levu maršalovu nadlakticu.

Munjevito se Vajat baci iza korita.

U noći ponovo odjeknu pucanj. Metak napravi rupu u koritu. Vo-

da u velikom luku pocuri ka suvom pesku.

Vins Klement je stajao kod svog prozora. Zaprepašćeno je posmatrao šta se dole odigravalo. Primeti, najednom strelca kako se pojavio na ulici. Mogao je to dobro da vidi, jer se glavna ulica kupala u mesečevoj svetlosti. Novinar vide još i to da se posle pucnjave ni u jednoj kući nije zapalila svetlost.

Tada se najednom ču maršalov glas:

— Ruke u vis!

Strelac je ukočeno stajao. Još uvek je držao pušku u ruci.

— Ruke u vis — ponavljao je čovek iz Misurija oštro.

Čovek sa puškom se odlučio — za borbu.

Pucao je. Ali kao fantom stranac se bacio na stranu, pa odgovori na paljbu.

Zločinac se preturi i pade natraške.

Vajat pogleda preko ka salunu. Klement priđe bliže. Bio je bled kao kreč. Nesigurnim koracima prilazio je maršalu.

— Jel' vam se desilo nešto?

— Ne — odgovorio je čovek iz Misurija, pa onda pogleda u čoveka kod korita.

Bio je mrtav. Mora da ga je pogodio metak iz puške. Više nije mogao ništa da kaže o svom naredboдавcu.

Strelac sa puškom bio je samo ranjen.

Vins Klement se zabulji u oba nepomična tela. Pozlilo mu je kao i kada je video mrtvog šerifa na ulici. Da, on nije bio dovoljno surov za tu zemlju. Već odavno je to shvatio. Ali pokušavao je da se to-

me odupre i da se bori protiv toga.

— Dođite! — reče Vajat i pođe preko ulice ka salunu.

Oklevajući, Klement pođe za njim i upita:

— Zar ćemo ih jednostavno ostaviti tamo da leže?

— Da, budite bez brige. Tamo preko, pored štale za iznajmljivanje konja, stanuje Dok. Ranjenik to zna, pa će ga već pronaći.

Mladi čovek klimne glavom i vrati Vajatu revolver. Stigavši gore, rastali su se. Čovek iz Misurija reče:

— Nabavite jedan kolt. Biće vam potreban, mister.

Vins Klement je razmišljao o tome, dok je držao revolver u ruci, a stranac dole na ulici bio ugrožen od onog bandita sa puškom. Razmišljao je o tome da mu je tada trebao pomoći. Ali on je dobro znao da nikada i nikako ne bi mogao da puca.

Te noći nije mladi Vins Klement više mogao da spava.

Kada su prvi sunčevi zraci obasjali krovove i kroz prozor pali na lice čoveka iz Misurija, koji je spavao, on ustade, protegli se, zevnu i onda priđe prozoru.

U uličnoj prašini nije više bilo tragova noćasnijih događaja. Život u gradu išao je svojim tokom. Iz dimnjaka pekare dizao se uspravno tanak stub dima prema vedrom plavom nebu. Ispred pošte u kočije su uprezali četiri konja. Popravljen na kola za polivanje ulica drndala su ulicom, pokušavajući ponovo da smanje prašinu. Žene su stajale is-

pred radnje i gestikulirajući prepričavale noćasnje događaje.

Maršal je izašao iz sobe, pa onda ode na dvorište. Nije nikog sreo.

Pobrinuo se za svog dorata i onda pođe ka bunaru, skide jaknu i košulju, pa se oprao i obrija.

Meri je već bila u kuhinji i pripremała kafu. Videla je čoveka preko, kod bunara. Uživao joj je strah — ali ipak je morala sve češće da ga posmatra.

Četvrt časa kasnije Vajat Erp je ušao u salun. Tamo je mirisalo na brendi i dim. Seo je za sto pored prozora. Već kroz jedan minut pojavio se Merina plava glavica na vratima.

— Mister...! Molim vas dođite u kuhinju na doručak.

Visoki čovek je ustao. Kod svakog njegovog koraka zveckale su mamuze. Daske su škripale pod njegovim čizmama. Seo je za kuhinjski sto i ćuteći jeo.

Meri opet nije mogla da izdrži prodoran pogled tih plavih očiju. Okrenula se, ali se ipak usudila da pita:

— Želite li još nešto?

Maršal odmahnu glavom.

— Ne, hvala, mis.

Ni kod drugog pitanja ga nije pogledala.

— Noćas je pucalo?

— A zašto me to pitate?

— Zato što ste revolveraš! — otmekne joj se. Onda ga pogleda i ustukne.

Strančevo lice bilo je ozbiljno i namršteno.

— Da, ja sam pucao.

— Zašto? — Osećala je kako joj krv kuca na slepoočnicama.

— Pitajte svog prijatelja Kle-

menta? On će sve moći da vam ispriča.

— Nebesa! Da mu se nije nešto dogodilo? — viknu Meri preplašeno.

— Ne — odgovori stranac mirno.

Meri je stajala kao ukočena.

Maršal je pogleda ispitujućim pogledom. Onda jedva primetan smešak pređe preko njegovog lica.

Meri se najednom okrenu i zagleda dugo u čoveka.

— Koliko vi imate godina? I sama se uplaši tog pitanja.

Vajat je začuđeno pogleda. Ali pre nego što je uspeo da joj odgovori, ona reče uzbuđenim glasom:

— A zašto morate da živite od revolvera?

— Zato što, na žalost, čovek u ovoj zemlji za sada još ne može da živi bez njega, mis!

Okrete se i pođe napolje.

Na vratima saluna stajao je Parker. Klimne glavom čoveku koga je držao za Sirila Karpetu, pa poziva jednog čoveka sa druge strane ulice:

— Gradonačelniče!

Gradonačelnik ga pogleda i pođe ka gostioničaru.

— Šta hoćete, Parkeru? — glas mu je zvučao neljubazno i mrzovoljno. — Imam posla. Nemojte da me zadržavate. — Onda primeti visokog stranca. Nije mogao da savlada neki neprijatan osećaj, koji ga je obuzeo kada je video čoveka iz Misurija. — Vi ste Karpeta? Da, pomislio sam to. Dobro, ipak ste došli!

— Kako ipak? — upita Vajat brzo.

Gradonačelnik obrisa znoj sa lica.

— Pa — hteo sam reći — došli ste.

Maršal ga ispitivački odmeri.

Šta li je sa tim čovekom?

Zar nije gostioničar rekao da je grad čekao Sirila Karpeta? Vajat je imao osećaj da se gradonačelniku nije baš naročito dopadalo, što je revolveraš Karpeta ipak stigao.

Na licu čoveka iz Misurija se pojavio podrugljiv osmeh. Neka ga samo drže za Karpeta. Bilo mu je to svejedno. Upravo je hteo da se okrene, kad ču gradonačelnikove reči:

— Dakle sto dvadeset komada.

— Pet stotina — odgovori maršal munjevit, iako nije znao o čemu se radi.

Enderson ućuta. Ali onda se okrete i promrmlja:

— Dođite.

Čovek iz Misurija pođe za njim. Stigli su u kancelariju u kojoj je sedeo jedan stari, sedokosi čovek. Bio je to Doktor Blek.

— To je Siril Karpeta! — Ijuti-to reče gradonačelnik starom Doku i sede za kancelarijski sto.

Vajat je stajao na vratima prekrštenih ruku.

— Pet stotina dolara — prostenja gradonačelnik. — Pa to je godišnja plata jednog kauboja!

— Onda pokušajte sa kaubojem — odgovorio je maršal mirno.

Jedva vidljiv smešak pojavi se na lekarevom licu. Lažni Teksašanin je našao pravi način da razgovara sa gradonačelnikom.

— To ne može, Karpeta. Pod tim okolnostima...

— Stanite Enderson! — upade lekar. — Zbor građana je odlučio da Siril Karpeta postane maršal

Fridama, sve dok Kraftova banda ne bude likvidirana. Toga se morate pridržavati.

Mat Enderson je trljao svoju ogromnu čelavu glavu, pa posle kraćeg vremena reče:

— U redu, podimo ka šerifovoj kancelariji.

Dok Blek se smeškao, Enderson je bio smrknut, a čovek iz Misurija je, dosađujući se, gledao kroz prozor.

Sada je znao o čemu se radi. Građani su poručili jednog revolveraša koji bi branio njihov grad. Hteli su čak da ga postave za maršala.

Tri čoveka napustila su većnicu. Pošli su niz ulicu ka šerifovoj kancelariji. Dok Blek je posmatrao velikog čoveka. Nebesa, to je dakle bio revolveraš! Zapravo, on je revolveraša Karpeta zamišljao sasvim drugačijeg. Ovaj mu se čovek u stvari, dopadao.

Stigavši u kancelariju, gradonačelnik iščeprka jednu zvezdu iz lalice i pruži je čoveku iz Misurija, koji je razgledao okolo i ne prihvati zvezdu.

Čelije su bile u redu. Brave su funkcionisale. Orman za oružje bio je prazan. Potera je ponela sve oružje.

— Kraftova banda broji još šest ljudi — reče on muklo.

— Zar samo još šest? — upitao je Dok Blek začuđeno.

— Da, dvojica su ubijeni u banci — objasni Mat Enderson — a dvojica su noćas likvidirani pred štalom za iznamljivanje konja. Istina, jedan je još živ, ali je nespo-soban za borbu.

— Odakle to znate? — upita maršal kao iz topa.

Gradonačelnik se zbuni, ali se brzo snađe.

— Posmatrao sam to sa prozora. Da, revolveraš mora da se ne plaši smrti.

— Dakle vi se niste usudili da izađete iz kuće? A od drugih tražite da se za sto dvadeset dolara ne plaše smrti — reče maršal mirno.

— Imam slabe oči — pravdao se gradonačelnik.

Maršal je stajao naslonjen desnim ramenom na orman za oružje, a palčeve je zabio u opasač.

— Divan grad! — reče i posle toga pođe napolje.

Tada ga stari lekar zgrabi za ruku.

— Mister, ostanite. Potrebni ste gradu! Već su dva naša čoveka izgubila život. Banda će se opet vratiti, pa će ponovo maltretirati Fridam. Ovde ne postoji čovek koji ume da se bori...

— U toku dana će se vratiti potera — odgovori Enderson.

Zatim strese pepeo od cigare sa svog sivog odela, pa nastavi veoma tiho, da bi podvukao važnost svojih reči:

— Rano jutros k meni je došao jedan trgovac. Pričao mi je da je slučajno naišao na logor Kraftove bande, i da bi prošao čitav, prodao im je municiju i hranu. Možda biste i vi mogli malo da pogledate tamo Karpeta? Objasniću vam put: jahaćete dve milje nizvodno. Onda ćete naći jedno plitko mesto na reci, gde možete preći Simeron. Tada ćete jahati pravo ka severu, pa ćete kroz nekoliko milja stići do

jednog šumarka. Navodno, banditi su se tamo sakrili.

Čovek iz Misurija je još uvek stajao na vratima. Gurnuo je svoj kaubojski šešir na potiljak.

— Interesantno — rekao je tiho.

— Možda će nas to odvesti dalje — reče gradonačelnik, koji nije osetio Vajatov podrugljiv ton. — Teškim koracima je pošao ka vratima. Pre nego što će napustiti prostoriju, okrenuo se još jednom i rekao svojim dubokim basom: — Samo budite oprezni, Karpeta! Kraft se ne šali.

Vajat je ćutao. Samo je gledao tog podmuklog čoveka u oči. Enderson oseti da mu taj pogled prodire do srži.

Maršal zatim izađe napolje pre gradonačelnika.

Enderson pogleda u lekara:

— Odvratan momak — reče.

— Ne znam — odgovorio je Dok Blek. — Ako nam bude pomogao, može, što se mene tiče, biti kakav god želi. Uostalom imate veoma malo takta u ophođenju sa njim.

Zatim i lekar izađe iz kancelarije.

Čovek iz Misurija je prešao ulicu, otvorio pokretna vrata saluna, zatim pošao kroz praznu salu, pozdravio Majka Parkera i krenuo kroz zadnji izlaz u dvorište. Otvorio je štalu i tiho zviznuo. Dorat ga posluša — pa odmah pođe k njemu.

Vajat ga izvežbanim pokretima brzo i spretno osedla, uzjaha i prođe kroz dvorišnu kapiju na ulicu. Iz grada je izašao prema istoku. Na južnoj obali Simerona išao je nizvodno, onako kako mu je to gradonačelnik opisao.

Iako je još bilo rano pre podne, sunce je već pržilo! Nebo je bilo bez ijednog oblaka.

Posle nepune dve milje reka je postala šira a i plića. Vajat je pažljivo posmatrao okolinu. Najednom opazi na obali jedan kratak oguljeni balvan, a malo dalje i trag kola, koji je bio duboko utisnut u meku zemlju i nestajao u plitkoj vodi.

Zaustavio je konja i pogledao preko reke. I na drugoj strani je primetio jedan mali svetao balvan. Gaz se dakle mogao i po noći prelaziti.

Bio je dovoljan jedan laki pritisak kolenima da bi dorat pošao u vodu. Životinja je mirno prelazila reku ka drugoj obali. Voda je jedva dopirala do donova jahača.

Onda je stigao na severnu obalu. Dorat skoči preko obale, pri čemu se voda iza njega zapenuša.

Jahač pođe pravo ka severu. Pred njim se pojavi livada, a kasnije blagi uspon. Stigavši gore, Vajat stade, okrete se u sedlu i pažljivo pogleda okolinu.

Pred njim se pružala beskrajna prerija, u kojoj su samo ponegde strčali borovi i koja je odozgo izgledala kao ogromni sivkasto zeleni tepih. Jedan puteljak je vodio pravo ka severu i gubio se u daljini.

Vajat potera konja niz padinu i stiže u jedan šumarak. Ovide je bilo hladovine. Pustio je konja da kasa po mekom tlu.

Najednom konj tiho zarza. Vajat udahne vazduh i oseti fini miris vatre, koji je postajao sve jači. Jahač zaustavi konja, da bi mogao bolje osmatrati tlo i okolinu.

Onda primeti.

Kolski trag je dalje išao puteljkom, ali otisci kopita od više konja vodili su oštro na desno u gustiš.

Čovek iz Misurija okrete svog dorata i pođe za tragovima u mekoj šumskoj zemlji. Sve jače se osećao miris ugljenisanog drveta. Vajat zastade i sjaha, pa odvede konja na mesto gde je gmlje bilo naročito gusto.

„Mora da su banditi već odavno napustili svoj logor, pošto ih je trgovac pronašao, razmišljao je Vajat idući za tragom.

Što je dalje odmicao, postojao je sve pažljiviji. Na kraju se šunjao od drveta do drveta, da bi iza svakog najpre pažljivo osluškivao.

S vremena na vreme bi se čulo pucketanje neke grančice pod njegovom čizmom, a onda bi opet zastao, ogledao se na sve strane, pa bi se opet šunjao dalje.

Naglo je izbio na mali proplanak. Odmah se povuče iza jednog drveta, da bi prvo dobro razgledao čistinu ispred sebe.

Usred proplanaka se uzdizao dim. Pored vatre se nalazio jedan kazančić za vodu i mala bela kesa, u kojoj se verovatno nalazilo brašno.

Vajat je iz zaklona gledao prema vatri.

Najednom oseti da nešto nije u redu, da je blizu njega neka opasnost.

— Ovide je kraj tvog putovanja, burazeru! — začu neki promukli glas za sobom.

— Ni korak dalje, amigo. Inače ćeš naleteti pravo na moj metak — progovori neko ispred njega iz gustiša.

— A put ka nebu ću ti ja prep-

rečiti! — začu se pakostan smeh iz krune jednog drveta.

Maršal je stajao raširenih nogu. Svaki mišić na njemu je bio nategnut kao tetiva na luku.

Znači, uleteo je u zamku!

— Okreni se polako, ti, prijavljuje Teksašanine. Hteo bih da ti vidim lice, kad te bude pogodio moj metak! — naredi bandit iza njega. — Biće nam naročito zadovoljstvo da vidimo kako umire tako poznati revolveraš.

Maršal se mirno okrete. Pogleda u bradato zločinčevo lice, koje se nalazilo na desetak koraka ispred njega. Onda se onaj nasmeja.

— Pogledajte ga samo, momci! Eno ga gde stoji kao da ima još nešto da kaže! Kao da bi mogao još da bude opasan!

Čovek iz Misurija ostao je nepomičan u stavu koji je zločince prosto držao: raširenih nogu, malo nagnut napred, držeći ruke na futrolama, podrugljivo ih gledajući. Sasvim jasno je znao da su zločinci odlučili da ga smaknu. Ali je dobro znao i to da će ovo potrajati još samo nekoliko minuta, tako dugo dok momci budu uživali u tom prizoru.

Na razočarenje bandita, na maršalovom licu se nije opasila ni senka straha. Baš naprotiv: pravio se kao da mu je strašno dosadno i svejedno.

Banditi su hteli još nešto da učine, čime bi navodno Teksašanina mogli da ponize, ali im ništa nije padalo na pamet. Onaj momrak promuklog glasa naredi:

— Nik, izađi napolje i skini tom lajavcu maramu sa vrata!

Jedan bradati bandit izađe iz gus-

tiša i stade pred maršala, koji ga se sećao od susreta u salunu. Zločinac ispruži desnu ruku ka marami a u levoj je držao kolt.

U deliću sekunde Vajatova pesnica polete na gore i bradonji izbi kolt iz ruke.

Bandit, koji je vodio glavnu reč, odmah je pucao, ali je pogodio svog saučesnika, koga je maršal koristio kao zaklon pa ga odvuкао sa sobom u gustiš, a onda ispusti bandita i skoči iza jednog oborenog debelog stabla.

Drugi razbojnik nije tako brzo shvatio da je pogodio svog druga. Tek kada je shvatio šta se dogodilo, potrča na stranu ka grmlju, dok je treći bandit, koji je bio na drvetu, opalio nekoliko puta ka Vajatu.

Maršal je ležao pripijen na zemlju, sasvim priljubljen uz deblo. Čuo je teško disanje ranjenog bandita. Oprezno otpuza do kraja drveta, gde je račvasti koren, iščupan iz zemlje, virio uvis. Malo je podigao glavu i pogledao napred, ali nije mogao da vidi nijednog od one druge dvojice.

Onda najednom bljesnu plamen iz krune drveta. Vajat se pripi uz zemlju. Metak okrznu stablo. Komadi drveta se raspršase preko njega.

Onda opali i čovek iz gustiša! Njegovi meci pogađali su suhu zemlju oko korena, koja je padala okolo.

Sada je maršal tačno znao gde su ona dvojica nalazila. Kroz koren ih je posmatrao. Ali nije video neku mogućnost da napusti svoj zaklon.

Ni banditi se nisu usudili da izađu iz zaklona.

— Izlazite momci! — začu se oštar glas na proplanku.

Promukli smeh bandita bio je odgovor.

— Ne, burazeru. Ovde je tvom putu kraj! Sačekaj samo, brzo ćemo te opet uloviti. Onda ti neće ništa pomoći ni tvoji koltovi a ni drvo za kojim se skrivaš!

Vajat napuni revolver, onda se povuče dalje uz koren, pa se oprezno diže, tako da je čučao.

Bandit iz gustiša ponovo pripuca ka drvetu. Istovremeno je čuo neko pucketanje i mukli pad. Ali nije mogao da pogleda šta je to, pošto je paljba ponovo otpočela.

Za vreme jedne kratke pauze u pucnjavi maršal poskoči iz svog zaklona. Video je čoveka koji je upravo skočio sa drveta, kako podiže vinčesterku. Odmah prasn timeriki bantlajn specijal u maršalovoj ruci. Metak pogodi zločinca u nadlakticu i on ispusti pušku.

Vajat odmah skoči nazad. Istog trenutka je pripucao čovek iz gustiša, ali njegovi meci su zviždeći proleteli daleko iznad oborenog drveta.

Bandit sa puškom je pritiskivao svoju levu ruku na rame i besno prostenja:

— Svrši već jednom sa tim cirkusom! Nas je trojica, a on samo jedan!

— Zaveži gubicu! — prosikta onaj drugi. — Ovde ja komandujem, kada nema Dena!

Banditi su postajali uznemireni. „Teks” je bio tvrdi orah nego što su oni pretpostavljali. Osećaj nadmoćnosti najednom je nestao.

— Bacite oružje i izađite! — vikne Vajat. — Inače ću vas pojedinačno izvući olovom!

Banditi se nisu pomicali. Čovek

sa ranjenom rukom čučao je iza jednog drveta, koje mu nije pružalo dovoljan zaklon, tako da ga je čovek iz Misurija mogao dobro videti. Sada je bandit svojom levom rukom izvlačio kolt i uperio ga prema svom drugu u gustišu.

— Izlazi i dokusuri tog Teksa, Leut — ili ću ja tebe smaknuti!

Iz gustiša se začu psovka. Tada onaj bradonja iza drveta još više zaurla: — Napred! Smakni to pse-to!

Minuti su sporo prolazili. Ništa se nije događalo.

Konačno se bandit u gustišu pomače napred. Desna ruka, u kojoj je držao kolt, vidljivo je drhtala. Njegove, od brendija vodnjikave, oči bile su upravljene ka kraju drveta, gde je mislio da se nalazi protivnik. Čovek iz Misurija je sada mogao da puca na zločinca koji je prilazio otkriven, ali je hteo fer borbu čak i sa jednim banditom koji je hteo da ga ubije iz zasede.

Bandit je prilazio korak po korak. Ranjeni bradonja je još uvek čučao za drvetom, držeći svoj revolver uperen u svog druga.

Vajat se spremi za skok. Što je ubica bliže prilazio, to se maršal morao više sagnuti. Ali tada nije mogao da prati svog protivnika. Morao je sada potpuno da se pouzda u svoj sluh. Čuo je kako škripi pesak pod zločinčevim čizmama, onda pucketanje neke grančice i šum koji prouzrokuje skok.

Maršal se munjevito uspravi i preskoči drvo, pa se skotrlja, pucajući istovremeno iz oba revolve-ra.

Bandit, koji je tog trenutka skočio na drvo, bolno kriknu, uhvati

se za rame i zatetura se natraške na drvo.

Drugi maršalov metak pogodio je drugog bandita, tako da mu je sada ranio i levu ruku.

Bandit se zagleda u maršala, ne shvatajući šta se dogodilo. Borba na proplanku bila je završena.

— Ruke u vis! — naredi maršal.

Banditi su odmah poslušali.

Vajat pogleda u čoveka koji je ležao ispred drveta. Čovek nije bio u nesvestici, ali kako je bio bez oružja nije se više mogao umešati u borbu.

— Napred momci! Krećemo u grad.

— Hoćemo li po naše konje! — upita jedan.

— Ne, ici ćemo peške. Više vam konji neće biti potrebni. Napred! — naredi Vajat.

Tako započe taj marš ka Fridamu.

Bilo je jedan sat posle podne.

Berberin Kič je stajao pred vratima svoje radnje i gledao prema zapadu.

Četiri jahača su dolazila u grad. „Da li su to ljudi iz potere?” pitao se Kič, koji nije mogao da prepozna jahače sa tolike udaljenosti. Kada su se približili, berberinovo lice je prebledelo.

Bio je to rančer Met Herington, koga su sprovodila dva bandita, a za njima je išao Den Kraft.

Kič se brzo povuče u radnju.

Do đavola! Pa gde je potera? Oni psi su opet došli u grad!

Tako su tog trenutka razmišljali

i Dok Blek, Majk Parker, Vins Klement i mnogi drugi ljudi Fridama.

Jahači su zaustavili svoje konje pred bankom, gde su sjahali.

Na svoje iznenađenje berberin je video još jednu grupu jahača koja je takođe dolazila sa zapada.

Rančer je neodlučnim koracima išao prema banci. Tri zločinca su išla za njim.

Sada je berberin prepoznao drugu grupu jahača. Bili su to kauboji sa Heringtonovog ranča. Privezali su svoje konje ispred Parkerovog saluna i zastali preko puta banke.

Den Kraft se cinički cerekao i žvakao šibicu, dok je iz džepa izvlačio rančerove priznanice, koje mu je iznuodio prilikom jučerašnje nefer igre. Drsko je bacio priznanice na šalter, iza koga je stajao blagajnik i preneraženo posmatrao bandite.

— Met Herington mi duguje dvadeset pet hiljada dolara — reče Kraft. — Saberite to što piše na ovim ceduljama i prokontrolišite potpis!

— Varali ste na kartama! Nema-te pravo da mi otmete taj novac — vikne rančer.

— Izvadi već jednom te dolare, inače ću sam poći po njih! — pretio je šef bande blagajniku.

— To mora da odobri Met Herington.

— On će to odobriti! — prosikta Kraft i bokserom udari rančera usred lica.

Pogođeni čovek se zatetura nazad. Sa usana mu poteče krv. Druga dva bandita su izvukli svoje koltove i držali u šahu čoveka za šalterom.

Kraft je pošao za rančerom, pa ga

zgrabi za košulju i vikne:

— Ako vam je stalo do života, mister, onda plaćajte! Neću više da čekam ni trenutka.

Herington odmahnu glavom: — Ne!

Tada Den Kraft počeo da ga udara bez milosti. Herington pokušao da se brani, ali je bio bespomoćan prema kao medved snažnom zločincu, pa se pod kišom batina sruči na kolena.

— Met Heringtone, jeste li saglasni da se ove priznanice naplate? — pitao ga je bezosećajni bandit.

Rančer proštenja:

— Uzmite novac i odlazite da vas više nikada ovde ne vidim! — Njegove reči su se jedva mogle razumeti.

Kraft dade znak svojim ljudima. Oni se okrenuše čoveku za šalterom.

— Jeste li čuli, mister? Dvadeset pet hiljada dolara, ali brzo!

Blagajnik je bio pepeljastosiv u licu. On klimne, glavom, pođe do čelične kase i počeo da broji svežnjeve novca.

Met Herington se uspravi, stenjući, obrisa rukavom krv sa lica, osloni se o zid i stade lako dahćući.

Posle nekog vremena blagajnik je bacio nekoliko svežnjeva novca na šalter.

— To je sve —, reče on. — Nedostaje deset hiljada. Moraću tražiti da mi ih pošalju.

Kraft otkopča košulju na grudima i strpa svežnjeve u nedra. Ona gurnu svog saučesnika, koji mu je bio najbliži.

— Pogledaj da li je kasa zaista prazna.

Bandit preskoči šaltersku dasku

i pretraži trezor. On je bio zaista prazan, osim nešto sitniša.

— U redu gazda, kasa je prazna.

Kraft nije mogao da sakrije razočarenje.

— Tražite odmah novac, stari! Sutra ćemo opet doći! — naredi on pretećim tonom. Ona priđe prozoru i pogleda napolje.

Na trotoaru, preko puta banke, čekali su kauboji Met Heringtona. Sedeli su na ogradi i činilo se da se dosađuju. Ali to je samo tako izgledalo. U stvari, oni su veoma pažljivo posmatrali prozore i vrata banke. Ruke su im bile blizu koltova.

Kraft je dovoljno video. Povukao se od prozora, pa mahnu glavom ka vratima i reče svojim ljudima:

— Napred, momci!

Brzo je izvukao kolt iz desne futrole i uperio ga na rančera, koji je sve to tupo posmatrao.

— Dajemo vam prednost Heringtone! — reče Kraft i izgura rančera napolje.

Tog trenutka su kauboji ustali, pa razmaknuti pet koraka jedan od drugog, stavili ruke na kukove i zagledali se u ljude koji su izlazili iz banke.

Rančer je išao napred. Osećao je u leđima cev Kraftovog kolta. Druga dva otpadnika su išla za njima. Jedan od njih izlazio je natraške da bi kontrolisao blagajnika.

Kauboji su znali da je ričokosi vođa bande njihovom gazdi pritisnuo kolt u leđa. Time ih je Kraft onemogućio da bilo šta preduzmu.

Ljudi su zastali pred bankom. Herington mahnu svojim kaubojima. Ali to je bilo nepotrebno, oni su i sami videli opasnost. Den Kraft

pokaza levom rukom na konje i naredi jednom od svojih saučesnika:

— Idi po konje, Bat! Ovaj odgajivač stoke će nas otpratiti do izlaska iz grada, da goniči njegovih krava ne bi došli na neku grešnu misao!

Bandit je prišao sa konjima. Heringtonovi kauboji su kao prikovani stajali na trotoaru. Sada nikako nisu smeli da naprave neki pogrešan pokret. Kraft bi bez milosti ubio njihovog gazdu.

Vins Klement je stajao iza jednog prozora. Nokte je zabio u butine. Stalno je mislio kako bi mogao da pomogne rančeru?

I Dok Blek je stajao iza svog razbijenog prozora, koji posle divlje pucnjave Kraftove bande još nije bio popravljen. Njegove ruke su drhtale dok je kroz prozor proturao svoju staru Kentaki pušku duge cevi.

Najednom je blagajnik skočio kroz vrata na verandu i udario Krafta jednim štapom po koltu.

Rančer je odmah shvatio, pa se zajedno sa blagajnikom bacio nazad u zgradu banke.

Kraft se brzo saže da podigne kolt, a istovremeno je potegao i drugi. Na slepo opali dva puta prema kaubojima da bi dobio na vremenu.

Ali njegovi protivnici mu nisu ostavili vremena. Bacili su se na drveni trotoar i odmah pripučeše.

Ona dva bandita već su bila u sedlima, ali se hitro baciše na prašnjavu ulicu.

Kraft i njegovi pajtaši našli su zaklon iza dve bačve za kišnicu.

I kauboji su brzo našli zaklon iza

bačava za kišnicu sa druge strane. Njihovi meci su udarali u bačve iz kojih poteče voda ili su muklo udarali o drvene zidove banke. Jedan metak razbi novo veliko staklo, koje je delilo šaltersku prostoriju od ostalog dela banke.

Kraft viknu svom saučesniku Bat Kelegeru:

— Okreni se i štiti nas sa leđa. I one lopuže iz banke pucaju.

Ali to nije bilo tačno. Rančer kod sebe nije imao oružje, a bankar nije mogao da nađe odgovarajuće metke za svoj stari kolt.

Kauboji su i dalje pucali na zaklon zločinaca. Čim bi se nešto pojavilo iznad bačvi, oni bi pripucali.

Banditi su potrbuške ležali na zemlji. Njihova situacija je bila vraški nezgodna. Sigurno bi bili likvidirani da se nije umešao jedan čovek, od koga se to ponajmanje očekivalo.

Pucnjava je jenjavala, jer su obe strane došle do zaključka da su uzalud trošili municiju.

Kauboj Džoni Bilinger, koji je ležao ispred radnje, iznenada skoči preko ograde verande pa potrča cik cak preko ulice i skloni se iza stepenica jedne verande. Oдавde je mogao da vidi bandite iza bačvi. Ali udaljenost je bila prevelika da bi ih mogao pogoditi revolverom.

Stoga se malo uspravi da bolje vidi i tada ugleda jednog snažnog čoveka kako stoji nasred ulice sa teškom puškom — sačmaricom u ruci. Čovek je bio obučen u sivo odelo, a ćelava glava mu se presijavala od znoja.

Bio je to gradonačelnik.

— Prestanite! Bacite oružje! — grmeo je svojim dubokim basom.

Pucnjava je prestala. U ulici zavlada tišina.

— Bacite svoje oružje na ulicu! — naredi gradonačelnik.

Kauboji se podigoše i baciše svoje koltove.

— Kraft i vi! — izdra se Enderson.

Banditi se nisu micali.

— Zadnja opomena, Kraft! Sjuriticu vam svu sačmu u gubicu, ako smesta ne pobacate pucaljke na ulicu! — grmeo je Enderson, prilazeći lagano banditima iza buradi.

Konačno su se i zločinci podigli, pa pustiše svoje revolvare da padnu u pesak.

Gradonačelnik je držao pušku uperenu u njih. Njegove žute oči, kao u divlje mačke, sada su se caklile.

Tada se počеше otvarati vrata stambenih zgrada. Građani su izlazili napolje pa počеше da viču:

— Vešati! Kraft i njegovi psi moraju na vešala!

Mat Enderson odmahnu svojom teškom glavom.

— Ne, tako ne može! Kauboji su izazvali Krafta! Svi koji su učestvovali u ovoj pucnjava moraju da napuste grad. Ako se ponovo pojave u gradu biće smesta uhapšeni — urlao je Enderson.

Banditi su munjevito skočili na svoje konje i galopom pojuriše glavnom ulicom iz grada.

Heringtonovi kauboji su se takođe vinuli u sedla, ali su krenuli tek kad im je njihov gazda dao znak.

Za čas je ulica bila puna ljudi i žena, koji su besneli zato što je gradonačelnik dozvolio banditima da pobegnu.

Opkolili su Endersona. Zahtevali

su od njega da im objasni zašto je to učinio. Konačno im on reče:

— Nije moj posao da uhapsim nekoliko podivljalih tipova. To je zadatak čoveka koga smo za to najmili! Karpete! Gde li se sada zavukao taj Teksašanin?

Tada Dok Blek priđe do gradonačelnika.

— Šta to bulaznite, Endersone? Kraft i njegovi ljudi nisu samo podivljali tipovi, to su zločinci i ubice! A kako da ih Teksašanin pohvata, kad ste ga vi lično poslali napolje u savanu?

Mat Enderson je teško disao, nastojeći da dobije u vremenu.

— Kraft je ubio dvojicu svojih ljudi, kada su hteli da opljačkaju banku. Izvolite se setiti toga, doktore!

— To je učinio samo zato da bi stekao poverenje — prekide ga lekar.

— Ali je to ipak učinio! — skoči Enderson. — A to je važno.

Stari lekar se okrenu, odgurne nekoliko radoznalih građana i sitnim brzim koracima pođe prema svojoj kući.

Ljudi, koji su naokolo stajali, upitno su gledali gradonačelnika. On obrisa znoj sa lica i promrmlja:

— Jedan trgovac me obavestio gde može da se pronađe Kraftova banda. Tamo sam poslao Karpetu!

— Vi ste već i poteru slali po obavještenju nekog tajanstvenog trgovca. Kraftova pojava u gradu dokazuje da i taj savet nije bio dobar.

Ne osvrćući se na ljude, gradonačelnik se okrete i pođe ka svojoj kući.

Rančer Met Herington svrati u

salun da bi se okrepio čašom viskija. Zatim je nameravao da pođe do Dok Bleka, da bi mu ovaj previo rane.

Vins Klement se smrknutog izraza lica povuče sa prozora. Bio je još veoma mlad, pa je sa mukom pokušavao da shvati događaje poslednjih dana. Ali i on će se boriti. Pomoću svoga pera i svojih novina. Boriće se protiv zločina Kraftove bande i kukavičluka građana Fridama.

Sede za sto, uze svoj blok, koji je već bio pun beležaka i počeo da piše.

U Parkerovoj gostionici vlada je živost. Građani su nastojali da svoj bes speru viskijem. Ali alkohol je samo još više raspaljivao krv u ljudima. Psovali su gradonačelnika i Karpetu.

— Teksašanin samo hoće naš novac! — vikao je jedan suvonjav čovek šiljasta crvena nosa.

— Sakrio se u savanu, dok opasnost bude prošla — vikao je tesar Velt.

Majk Parker je stajao iza šanka, nestrpljivo bubnjajući svojim crvenim prstima po mokrom šanku. Njegovu lice bilo je nepomično. Inače se obilno služio mimikom, jer je retko govorio.

Meri je stalaja na vratima kuhinje, očekujući porudžbine. Zabrinuto je gledala oca.

Ovaj je lagano podigao jednu praznu flašu od viskija, pa je tresne o šank, a da je pri tome nije slupao.

— Vi, bedne kukavice i lopužel

Zašto niste ništa preduzeli protiv zločinaca? Teksašanin svakog od vas košta jedan dolar! To je vama kukavicama previše za čoveka koji izlaže svoj život za vaše žene i decu!

Gostioničar je pocrveneo od besa. Do đavola, takvog ga još nikada niko nije čuo.

Ljudi ustuknuše od šanka, pa ga začuđeno pogledaše.

Posle nekog vremena vikne upravnik pošte:

— A vi, Parker, zašto vi ništa ne preduzimate?

— Znaite vrlo dobro da ne vidim dalje od deset jardi! — odgovorio je promuklo pa zatim spusti glavu.

Da, tako je to bilo. Pre tri godine ga je napao jedan pijani kauboj, pa mu je tom prilikom nekoliko komada stakla palo u oči.

Svi su to znali. Ljudi su učitali, pa su malo — pomalo napustili salun.

Jedan sat kasnije Vins Klement je sišao iz svoje sobe. Zastao je na poslednjoj stepenici i pogledao prema Meri, koja je stajala za šankom i brisala čaše. Upitno je pogledala mladog čoveka svojim velikim plavim očima.

On je na sebi imao tamno odelo, po modi Sent Luisa, čiste čizme i blistavo belu košulju, čija je krag na bila pričvršćena jednom kao rubin somotskom mašnom. U levoj ruci je držao jednu tamnosmeđu putnu torbu, a u desnoj sivi šešir. Rana na desnoj slepoočnici bila mu je prekrivena flasterom.

„Šta li namerava?“ razmišljala

je Meri. „Poneo je svoju putnu torbu...”

Klement je još uvek stajao na stepenici i gledao u Meri. Iz nje je izbijalo zdravlje i svežina i svaki put kada bi je pogledao, ona bi porvenela. Zastala je u poslu, ostavila knpu, pa jednim pokretom zagladi svoju plavu kosu, koja joj je pala na lice.

— Vi putujete? — pitala je, smeškajući se, iako joj nije bilo do smeha.

Klement nije prečuo tužan prizvuk Merinih reči. Prišao je šanku i dalje gledajući u njene bistre plave oči.

— Da, putujem, mis Parker. Idem u Oklahoma Siti.

Okrenuo se prema stolovima, ali tamo nije bilo nikog.

— Sve to što se ovde dogodilo opisao sam. Objaviću to u našim novinama. Videćete Meri da će to imati efekta. Poslaće vojsku, koja će razjuri ovu bandu.

Meri se tužno nasmešila:

— Bilo bi to lepo, kada biste vi imali uspeha, bez koltova, bez sile. Ali se plašim da se niko neće uzbuđivati zbog vašeg izveštaja. U kojem li je gradu na Zapadu bolje nego kod nas?

— Bolje? Znam samo to da se u gradovima u kojima nose zvezdu ljudi poput Vajata Erpa ne daje mogućnost takvoj bandi da besni.

— Vajat Erp! Pa on je gore u Kanzasu, zar ne?

Vins klimne glavom.

— Da, u Dodž Sijaju.

Devojka reče:

— Ljudi poput Vajata Erpa ima, na žalost, malo u ovoj zemlji, misli Klement.

Vins opet klimne glavom, pa onda skrene razgovor:

— Mogu li dobiti jednu kafu? Za četvrt sata polazi poštanska kočija.

— Da, odmah — odgovorila je Meri i nestala u kuhinji.

Kad se vratila sa kafom koja se pušila, Klement je sedeo za jednim stolom, čitajući neke stare novine, koje su se sastojale samo od jedne velike štampane strane. Ostavio je novine, pa se zahvalio na kafi.

Meri je stajala leđima naslonjena na šank, pa mu reče:

— Hoćete li se opet vratiti?

Začudoeno je pogledao:

— Pa, naravno. Moram da vidim da li je moj put bio uzaludan. Sem toga, hteo bih vas... — Pogledao je u veliki sat iznad ogledala. — Moram da pođem, mis Meri. Poštanska kočija me neće čekati. Uskoro se vraćam. Do viđenja!

Stavio je zatim šešir na glavu, uzeo tašnu i pošao ka vratima. Tamo se još jednom okrete i nasmeši se devojci, pa stupi na trotoar.

Pred poštom je već stajala kočija. Bila su upregnuta četiri sveža konja. Nemirno su kopkali po prašini glavne ulice.

Klement otvori vrata na kojima je velikim slovima pisalo „US pošta”. Pope se i stavi svoju tašnu pored sebe na sedište. Bio je jedini putnik.

Onda su došla dva kočijaša. Jedan od njih proviri kroz prozor na vratima pogleda putnika i brzo povećava cenu od dva dolara i četrdeset centa.

Zatim su se dva vozača popela na sedište za kočijaše. Bič fujukne. Konji pojuriše. Amovi su škripali. Drndajući, poštanska kočija je napuš-

tala grad, ostavljajući za sobom gust oblak prašine.

Kočija je jurila ka jugu. Divlji topot konja i drndanje točkova bubnjali su Klementu u ušima.

Postepeno je nestajalo i sveže zelenilo. Zamenila ga je žućkastosmeđa, prerijska trava. Zemlja je postojala sve stenovitija i suvlja.

Najednom se začu pucanj. Vins se trže i pogleda kroz prozor. Video je samo toliko, kako je česni kočijaš vratio kolt u futrolu. Put je bio slobodan. Nije se videlo ništa neobično.

„Do đavola, zašto je taj čovek pucao?” pitao se Klement.

Vožnja se nesmetano nastavljala, ali ne za dugo.

Nekoliko minuta posle onoga pucnja zapraštase puške. Vins je čuo kako je kočijaš nešto viknuo na konje. Onda oseti da se brzina smanjivala i da su konji stali.

„Prepad!” projuri Vinsu kroz mozak.

Kočija se još kretala. Sve lagalnije. Vins pogleda napolje.

Na putu su se videla četiri jahača. Dvojica su držala u rukama vinčesterke, ostala dvojica su držala koltove. Lica su im bila do očiju prekrivena crnim maramama. Šeširi su im bili navučeni na čelo.

Vins je ponovo seo na svoje mesto.

Poštanska kočija je uz škripu amova stala.

— Bacite oružje! — vikao je jedan od bandita na vozače.

Obojica su odmah poslušala, pa su bacili oružje u pesak.

Onda su banditi sjahali. Jedan, koji je držao kolt u ruci, otvorio je vrata kočije. Njegove kao voda

svetle oči pogledale su u Klementa:

— Napolje!

Vins izađe iz kola. Dve pušcane cevi bile su uperene u njega. Malo bolje je zagledao bandite. Den Krafta je odmah prepoznao. Ostala dvojica su bili Keleger i Pet Kordoba. Razroki Rod Blesdel je držao konje.

Ridokosi šef bande se nagnu u kola i izbaci Klementovu tašnu.

Novinar se i sam začudio svojoj staloženosti kad je rekao:

Mogu vam pomoći sa dvadeset četiri dolara, mister Kraft. Nadam se da će to biti dovoljno za...

Dalje nije stigao. Ridokosi se munjevitio okrenuo pa ga udari pesnicom u prsa. Vins je prosto bio odbačen od tog snažnog udarca, da bi opet udarcem noge crnokosog Bata bio vraćen Kraftu. Teško dišući, stajao je između oba zločinca.

Kraft je podigao tašnu sa zemlje, pa je hteo da je otvori, ali ona je bila zaključana. Tada dohvati nož i iseče je svom dužinom. Sadržaj je bacio na zemlju. Blok za pisanje je podigao sa zemlje. Otvorio ga je i pogledom preleteo redove. Zadovoljno klimne glavom i okrete se svojim pajtašima:

— Oterajte vozače do đavola!

Onda je Klement video nešto neobično: šef bande i jedan od onih vozača su izmenili značajan pogled.

— Ne treba da nas oterate do đavola, mi već polazimo — vikne stariji vozač, te pukne jezikom, fujkne bičom i poštanska kočija nastavi svoj put ka jugu.

Vins je gledao za kočijom.

Do đavola, šta li te lopuže nameravaju sa njim? Da li su vozači poštanskih kola povezani sa banditima? Da li je malopredašnji pucanj

vozača bio neki ugovoreni znak? Nije stigao da o tome dalje razmisli.

Kraft je listao po bloku, ne dižući pogled, pa tu i tamo tiho zvizne kroz zube.

— Pogledajte da taj tip nema neko oružje — naredio je svojim ljudima.

Kordoba je i dalje držao pušku uperenu u Klementa, dok je Kalem prišao Vinsu, pa mu naglim pokretom skide sako koji se pocepa.

Klement udari bandita pesnicom po licu. Ovaj samo strese glavu i vrati udarac tako snažno da se Vins nekoliko puta okrenuo oko sebe, a onda pretrese pocepani sako, pa ga u luku baci u grmlje.

Den Kraft je čitao beleške. Njegove oči su besno plamtele. Onda istrže iz bloka ispisane stranice pa ih zapali.

Klement je gledao u ugljenisane ostatke hartije, koje je vetrić polako raznosio. Nije znao kako da se ponaša. A i šta bi mogao da učini protiv ova tri brutalna zločinca? Bilo mu je sve svejedno.

— Prema rečima tog prljavog piskarala, svi smo mi banda ubica i zločinaca! — reče Kraft Batu Kaganu.

— Da ga ubijem? — upita Kordoba i gurne Klementu pušku u prsa.

— Još ne — odgovori Kraft. — Neka za sada uživa u pomisli da će uskoro umreti. Pre toga ćemo još ponešto izmeniti na njegovom izgledu, tako da maloj Meri Parker ne bude suviše težak rastanak sa njime, za slučaj da ga još jednom vidi.

Zgrabio je Klementa za košulju, pa mu je strže sa tela i pocepa.

— Da vidimo momci da li ovo piskaralo ume da peva. Sada će biti batina, Amigo!

Vins je stajao kao ukočen. „Da li je to moguće?” bubnjalo mu je u glavi. Pa to ne može biti istina. Mora da ja to sve sanjam.

Ali brzo je osetio da je to što je sada preživljavao bila surova, brutalna istina.

Kraft priđe konju i skide laso sa sedla. Dok se vraćao, savio ga je u pet jednakih dužina, pa ga uze u desnu ruku. Zastao je pred Klementa i reče promuklim glasom:

— Evo ti za „bandu ubica”, sin-ko!

Tek što je zločinac izgovorio te reči, svom snagom je zamahnuo i pustio krajeve lasa, koji se kao vatrena zmija obaviše po golim leđima mladog čoveka.

Vins se stresao pod bolnim udarcima. Ugrizao se za usne da bi ugušio urlik. Krvavi tragovi ostali su mu na grudima.

Kraft zamahne još jednom. Vins se munjevito nagne i laso prelete iznad njegove glave. Ali Kraft brzo ponovi udarac i po mladićevim leđima ostadoše novi krvavi tragovi. Prožimao ga je užasan bol. Ali baš taj bol u Klementu izazva otpor. Kada sledeći udarac polete skočio je na stranu, pa onda polete napred i svom snagom zari glavu Kraftu u stomak.

Kraft se zatetura nekoliko koraka nazad i zablene se zakrvavljenim očima u mladića, koga su tog trenutka ostali banditi zgrabili za ruke. Klement počeo besno da udara nogama oko sebe, dok ga Rod

udarcem u slepoočnicu ne onesvesti.

Den Kraft je teško disao, ali ponovo pripremi lašu i pride Klementu, koga su još uvek držala ona dva bandita.

Tek što je Vins došao k sebi, lašo se ponovo obavi oko njega. Onda ga ona dva bandita puštiše. Stajao je raširenih nogu, i svakog trenutka je mogao da se sruši. Više nije mogao da otvori oči. Opet se strese pod udarcem. Osećao je paklene bolove. Tog najstrašnijeg trenutka u svom životu želeo je samo jedno: — što skoriju smrt.

Sledeće udarce, koje mu je razjareni zločinac zadavao, više nije osećao. Srušio se pod njima i ostao nepomično da leži na zemlji.

Onda crni Bat Keleger stade između Krafta i njegove žrtve i reče:

— Dosta momče, moramo dalje.

Kraft se resko nasmeja, savi lašo, pođe konju i odmah se vinu u sedlo.

Njegovi drugovi su takođe pojahali.

— Dobro! — povikao je vođa bande. — A sada do Heringtonovog ranča!

Banditi su poterali konje.

Berberin Kič nije imao posla. Stajao je pred vratima svoje radnje. Skupio je oči da bi bolje mogao videti šest jahača, koji su sa zapada nailazili glavnom ulicom.

Konji su bili umorni to se odmah videlo. Imali su spuštene glave. Ljudi su sedeli nagnuti napred, oslanjajući se rukama o sedla. Činilo se

da spavaju. Niko nije morao da upravlja konjima. Ovi su sami našli svoj put.

— Do đavola! Pa potera se vratila! — viknuo je Kič i potrčao ka Parkerovom salunu. Otvorivši pokretna vrata, vikne ljudima, koji su se nalazili oko šanka:

— Potera se vratila!

Gostioničar i ostali su sve napustili i potrčali na verandu.

Iscrpljeni jahači su stigli, pa zaustaviše konje pred salunom. Bili su prekriveni debelim slojem prašine.

Pomoćnik šerifa, Fred Dejkel, zastao je pred salunom, gurnuo svoj šešir na potiljak i tek onda pogleda u prisutne. Njegove oči bile su upaljene od prašine, usta su mu bila suva i ispucala kao stara koža. Samo je slegao ramenima i rekao:

— Bio je to put kroz pakao, a nismo čak ni naišli na trag bande.

Majk Parker potapša mladog čoveka po ramenu.

— Uđite i okrepite se. Ima puno novosti.

Teška, ukrućena koraka ulazili su ljudi u salun. Hoper tresnu svoj šešir o nogu, i iz njega se diže oblak prašine.

Olison je išao ukrućeno. Mora da je od dugog jahanja bio izranavljen.

Kič i oni što su već bili u krčmi, poručili su za iscrpljene jahače jednu rundu viskija. Majk Parker svakom pokloni jedan kao tanjir, veliki biftek.

Pošto su se jahači donekle okrepili, započe krčmar da priča o poslednjim događajima koji su se odigrali u gradu.

— Šta? — reče Fred Dejkel —

oni su bili ovde i pobešli? Zašta onda imamo Karpetu?

— Nisu svi pobešli. Den Kraft je dvojicu svojih ljudi ubio u banci, kada su tamo hteli da krađu novac. Ali taj trik mu nije stvorio prijatelje u gradu. Crni Teksašanin je noćas udesio dvojicu, to jest, jedan od njih je teško ranjen. Dakle, sada imra još samo sedam bandita koji mogu biti opasni po nas.

Krčmar nije znao da su tog trenutka samo četiri zločinca bila slobodna i da je Vajat Erp sa drugima prilazio gradu.

— Sedam bandita? To je loše — brundao je Fred Dejkel. — A gde je sada Karpeta?

— Gradonačelnik ga je poslao preko reke, gde je, navodno, jedan trgovac video bandite — odgovorio je Parker, nalivajući ponovo čaše.

Oštro piće ispiralo je prašinu iz suvih grla gonilaca.

Krčmar je ispričao sve pojedinosti poslednjih događaja.

U gradu se brzo pročulo za povratak potere i za čas se salun napunio radoznalim stanovnicima gradića.

Kad je sunce već bilo na zalasku, dotrčao je Dok Blek, pa ulete u salun i povika:

— Teksašanin se vratio. On vodi tri zarobljenika.

Ljudi u salunu su se okrenuli i potrčali ka vratima, gurajući se na verandu.

Tada su videli čoveka iz Misurija kako uspravno sedi u svom sedlu. Pred njegovim doratom išla su, teturajući se, tri iscrpljena čoveka. Njihove ranjene ruke za svaku sigurnost bile su vezane i bespomoć-

no su visile. Glave su im takođe bile spuštene.

Tri bandita su bila potpuno iscrpljena.

Kako su se samo izmenili! Njihovo brutalno izazivačko ponašanje pretvorilo se za tih nekoliko časova u vidljivu otupelost.

Maršal kratko pogleda ljude na verandi saluna. Pri tome primeti prašinom pokrivenne konje, vezane za balvan pred salunom, a zatim i ljude kojima su konji očigledno pripadali.

Zaustavi konja i naredi banditima da i oni stanu.

Tada se pomoćnik šerifa izdvoji nekoliko koraka od ostalih i stupi na ulicu.

— Mi smo se vratili. Bez uspeha.

Pri ovim rečima pomoćnika šerifa na licima zarobljenika pojavi se slabi osmeh.

Vajat klimne glavom. Već je računao sa takvim Dejkelovim odgovorom.

— Jeste li vi pomoćnik šerifa?

— Da, a vi ste Karpeta, zar ne?

— A ko bi drugi bio, Fred! — reče najednom upravnik pošte. — Ovde sem Karpete nema čoveka koji bi se usudio da zarobi nekog od onih lopuža iz Kraftove bande! Ja sam odmah rekao da je to sjajan momak i... — Čovek iz pošte ućuta kad primeti krčmarev značajan pogled.

... — Brbljivac! — prezrivo reče Parker.

I ostali ljudi zabezeknuto su gledali upravnika pošte. On je stvarno svoje mišljenje neverovatno brzo promenio, jer je još pre pola sata napadao Teksašanina.

Stolar Evin nije od te međugre

ništa primetio. I on je malo pre govorio protiv Karpeta. Sada je i on bio slatkorečiv:

— Ljudi, to je veliki trenutak za naš grad. Mister Karpeta je uhvatio tri Kraftova čoveka! To znači da šef bande sada raspolaže još samo sa trojicom lopuža! Znao sam ja to, ljudi. Siril Karpeta je naš čovek! On će likvidirati Den Krafta!

Da, da. Tako brzo menjaju ljudi svoje ubeđenja.

— Na vešala sa ovom trojicom! — viknu zatim Kvin. — Donesite konopce, ljudi! Odmah ćemo ih obešiti!

— Da, na konopce sa ubicama! — vikao je i upravnik pošte, koji se zavukao u pozadinu.

— Na vešala!

— Odmah na vešala!

Nekolicina suviše revnosnih već je potrčala po konopce.

Tada se stari doktor progura kroz gomilu.

— Biće bolje da idete po pare koje dugujemo Karpeti! Vi, prokleti brbljivci!

— Ovaj dok se opet upliće! — čuo se glas Mat Andersona. — Šta vas se, pazravo, sve to tiče, jel? Biće bolje da se kod kuće brinete za bolesnike, jel' tako ljudi?

— Da! — vikao je poštar.

Dok ih podrugljivo pogleda.

— Pa, naravno, sada je najednom to vaša stvar. Pre svega, ti bi Kvin trebalo da čutiš. Pitam se gde si bio kada je Karft stajao tamo preko kod banke i kada je pucao na Heringtonove kauboje. Pa tvoja radionica je do banke. Tebi bi bilo najlakše da držiš bandite u šahu sa leđa. Ali si se verovatno od straha

zavukao u najmračniji ugao svoje kuće.

Gradonačelnik priđe doktoru.

— Odlazite, dok! Ali brzo, inače ću vas uhapsiti. Samo ja naređujem šta ima da se radi i niko drugi! Ko-načno, ja sam...

Vajat je sišao sa konja. Polako se približavao gradonačelniku, pa je stao ispred njega na jedan i po jardi. Nadvisivao je snažnog čoveka za pola metra.

— Samo za trenutak, gradonačelnice! — Njegov glas odmah napravi tišinu u glavnoj ulici. — Treba još da vam se zahvalim.

— Da se zahvalite? — Enderson pogleda čoveka iz Misurija ispitujućim pogledom.

— Treba da vam se zahvalim za onaj dobar savet.

Enderson se nesigurno obazirao oko sebe.

— Za dobar savet?... — ponovi on promuklo.

Vajat izvadi jednu veliku crnu cigaru iz kožne torbice, odgrize vrh i lagano je pripali.

— Ili možda ono nije bio dobar savet, što ste me poslali napolje u preriju?

Vajat je od prvog trenutka sumnjao u gradonačelnikovo poštenje. Ali put do one šume je morao da preduzme da bi se osvedočio u njegovu dvoličnost. Bilo je jasno da su banditi bili upozoreni da im se priprema „poseta”. Time se gradonačelnik odao. Bila je pogrešna njegova računica da će tom prilikom onaj nezgodni „Teks” nastradati.

— Da — reče gradonačelnik — očigledno je da je bio dobar. Pa us-

pelo vam je da tamo nađete ova tri tipa.

— Nađem?

Gradonačelnik još nije primećivao da je njegov ton bio potpuno pogrešan.

— Ili možda hoćete da poreknete da ste tamo naišli na bandu?

— Ne, gradonačelniče — odgovori Vajat podrugljivim glasom. — Čak i ne nameravam to da poričem.

Mat Enderson je mislio da je isplivao, pa pobeđnički pogleda naokolo.

— Konačno, trebali ste samo...

Čovek iz Misurija mu je stavio svoju tešku ruku na rame.

— Slušajte, gradonačelniče, reći ću ja vama što bi trebalo. Bila bi mi potrebna jedna ćelija u zatvoru — za vas.

Enderson se trgnu. Iznenada je prebledео.

— Šta to ima da znači — reče on promuklo.

Ne vadeći cigaru iz usta, maršal ledeno reče:

— Uhapšeni ste, Enderson.

— Uhapšen? — promruca gradonačelnik. — Šta — šta vam pada na pamet. Karpeta! Pa ja sam gradonačelnik ovog grada!

Zatim pogleda oko sebe, tražeći pomoć:

— Ljudi Fridama! Nećete valjda dozvoliti da me vređa taj teksaški revolveraš. Zahtevam da se ova lopuža smesta...

Maršalova ruka polete i zgrabi Endersona za kaput.

— Ako samo izgovorite još jednu uvredu, daću vam akontaciju za ono što vam predstoji.

— Ljudi! — zakrešta Enderson. — Ta prokleta skitnica...

Čovek iz Misurija mu snažno prilepi zvučni šamar, ne gledajući više u zaprepašćeno lice tog pokvarenog čoveka.

— Mister Dejkel! — vikne Vajat. — Odvedite tog čoveka smesta u zatvor. Optužujem ga za tešku prevaru i zloupotrebu službene dužnosti. Sarađivao je sa banditom Denijelom Kraftom!

— To je laž — vikao je pokvarenjak. — Mora da je poludeo!

Vajat Endersona privuče k sebi.

— Rekao sam vam da neću da trpim nikakve uvrede, Endersone!

— Smesta me pustite — dahtao je gradonačelnik. — Vi ste — vi se varate. Šta ja to imam sa Kraftovom bandom? Ništa! Baš ništa! Naprotiv, ja sam lično proterao Krafta iz grada, kad je ovde bio. Da, ja...

— Proterao? — umešao se lekar. — Da, to ste učinili. I to u trenutku kada su stvari prokletе loše krenule po njega, tada ste došli i pobrinuli se da mu se omogući bekstvo.

Teško optuženi gradonačelnik reče izigravajući ogorčenost:

— To ćete morati da ponovite pred sudijom, Dok!

— U međuvremenu ćete imati prilike — prekide ga oštro Vajat — da razmislite šta ćete i vi sami da kažete sudiji o svojoj vezi sa Kraftom. A sad napred, mister Dejkel. Odvedite ga u zatvor!

Kad je pomoćnik šerifa pošao prema Endersonu, lice tog pokvarenog čoveka se promenilo.

Najednom se u Endersonovoj ruci pojavio jedan mali revolver kalibra 22.

Dejkel zaprepašćeno stade.

Endersonu uspe samo to da cev

oružja podigne u horizontalni položaj.

Maršalova desna čizma munjevitopolete uvis i malo oružje izlete iz ruke pokvarenog gradonačelnika.

— Mister Dejkel...! — reče Vajat mirno.

Pomoćnik šerifa klimne glavom, gurnu Endersona i odvede ga preko do zatvora, koji je bio odmah do kancelarije šerifa.

Ali u gradu je postojao još jedan čovek koji je bio mišljenja da teksaški revolveraš nema nikako pravo da tako postupa sa gradonačelnikom Fridama.

Bio je to mali, sitan čovek, sa licem kao od pergamenta, bezbojnim očima i dugim špicastim nosom. Nosio je upadljivo moderno odelo, belu košulju i zelenu mašnu. Na glavi je imao sivi stetson.

Sitnim koracima prilazio je čoveku iz Misurija.

— Hej, čoveče, šta vi uobražavate? S kojim pravom naređujete da se gradonačelnik zatvori? Ako vam se on ne dopada, to vam ne daje pravo da ga zatvorite. Vi niste maršal...

Vajat odgurnu tog bezobraznog patuljka na stranu i pođe ka zarobljenicima pa jednog povuče napred.

— Govori — vikne maršal na njega. — Reci im šta si mi uz put ispričao!

Bandit nije dizao glavu. Pa se onda nakašlja i reče:

— Šta sam rekao? Dakle, rekao sam, naravno, da nije nemoguće da je šef — mislim da je Kraft imao prijatelje ovde u gradu.

— Govori dalje! — vikne maršal na njega.

— Pa rekao sam da bi to mogli biti i neki uticajni prijatelji...

— Kad sam te upitao da li je moguće da je gradonačelnik povezan sa Kraftom, šta si rekao: Da je to čak i sigurno!

Mali čovečuljak frknu:

— To ništa ne dokazuje, mister Karpeta. To što ste izvukli iz tog čoveka je bilo pod pretnjom. Možda je to rekao iz straha, da ne bi dobio batine.

Vajat se tada okrete brbljivcu:

— Ko ste vi?

— Ja sam advokat Olsen, mister — reče mali. Svima je bilo jasno kako se on pravio važan sa svojom advokatskom titulom.

— Dobro, mister Olsen. Onda pitajte tog čoveka, šta bi vam još mogao ispričati o tom divnom gradonačelniku.

— Bandit prvo nije hteo ništa da kaže, ali kad mu je Vajat podigao glavu i kad je zločincu pogledao u oči, najednom je ovaj znao da ispriča da je Danijel Kraft već godinama prijatelj sa Mat Enderseonom.

U glavnoj ulici zavlada mučna tišina.

Vajat mahne Dejkelu, koji se sam vratio iz zatvora.

— Povedite i ova tri momka, šerife. I imajte u vidu da naročito po noći moraju biti dobro čuvani. Upravo smo čuli da Den Kraft ima uticajne prijatelje ovde u gradu.

Stanovnici Fridama još nisu shvatili šta se ovo ovde dešava. Pa to je bilo nemoguće! Zar da je Mat Enderson, čovek koji je bio šest godina gradonačelnik kod njih, ujedno bio i prijatelj Krafta, vode bande. Ako bi čovek još jednom pro-

mislio o događajima, koji su se desili u poslednje vreme, mogao bi doći do zaključka da je to sasvim moguće.

Vajat pođe ka Parkerovom salunu, vodeći za sobom svog dorata.

Parker je stajao gore na verandi, pa ga tek onda prepozna, kada je pored njega prolazio na tri jardi.

— Mister Karpeta! Ne dozvolite da vas obmane onaj advokat. Ni on nema baš najčistiju savest. Pre godinu i po dana bio je ovde jedan čovek, koji je hteo da se obračuna sa njim...

Vajat zastade.

— A gde je sada taj čovek?

Parker pokaza palcem preko ramena:

— On leži napolju, na groblju. Našli su ga u zoru dole u „Riverstritu”, sa nožem u leđima.

Vajat je lagano pošao dalje, pa odvede konja oko kuće u dvorište.

Kad je par minuta kasnije izlazio iz štale, i okrenuo se da bi povukao rezu, dopre do njega neki šum od kapije dvorišta.

Taj čovek, navikao na stalnu opasnost, instinktivno se baci na stranu. Idućeg trenutka sa njegovog levog kuka odjeknu pucanj.

Napred, kod poluotvorene kapije, stajao je jedan čovek.

Bio je to mali nakindžureni čovečuljak. Pritiskivao je desnu ruku na grudi, buljeći zaprepašćeno u maršala, a zatim načini nekoliko koraka, teturajući se napred. Dva jarda ispred kapije dvorišta pade na kolena, pa ostade tako tri četiri sekunde, oslanjajući se na ruke.

Vajat pogleda u štalska vrata.

Približno na visini, gde su pre nekoliko sekundi trebale da se na-

laze njegove grudi, bio je zaboden nož, koji je još vibrirao.

Mali advokat Džon Olsen je imao smolu. Ovaj put je svoj podmukli nož bacio na pogrešnog čoveka.

Kad je Dejkel uleteo u dvorište, upravo se advokat uspravljao. Imao je sreću: metak ga je udario o ključnu kost, odakle se odbio.

Iako je imao strašne bolove, ipak rana nije bila tako opasna. Međutim, advokat se tako ponašao kao da je u životnoj opasnosti. On reče dahćući:

— Uhapsite ga, Dejkel! Hteo je da me ubije! Odmah sam vam rekao, taj momak...

— Ne! — odjeknu zvonki devojački glas.

Meri Parker je stajala gore na stepenicama, koje su vodile ka kuhinji.

— Ja sam sve videla. Odavde sa prozora. Videla sam mister Karpetu kako dolazi iz štale. Videla sam i mister Olsena kako se najednom pojavio u poluotvorenoj kapiji i kako je nož... Htela sam da viknem, ali od straha me je nešto steglo u grlu.

Vajat pažljivije pogleda advokata i čudnovato promrmlja.

Obično ga njegovo šesto čulo nije ostavljalo na cedilu, međutim, na tog čoveka nije posumnjao kao na ozbiljnog protivnika. Držao ga je istina za čoveka, koji je hteo da se pravi važan, za čoveka koji je patio od straha da zbog svog malog rasta neće biti zapažen. Doduše, Parkerova priča o čoveku koji je došao u sukob sa advokatom, a zatim nađen mrtav, pomalo mu je bila sumnjiva. Ali zar baš advokat

nije bio u ovoj zemlji izložen sva-
kojakim smicalicama?

Odveli su Džona Olsena kod leka-
ra. Dok Blek mu je očistio ranu, a
onda se advokat preselio u zatvor
kao peti zatvorenik u roku od jed-
nog sata.

Kad se smračilo, jedan dugonogi
momak ušao je u Parkerov salon.
Pošto se osvrtao naokolo, priđe ka
šanku.

Parker ga najpre nije prepoznao,
ali kada je svoje kao lopate velike
ruke stavio na lim od šanka video
je koga ima pred sobom.

Dajrek Klazni? Šta li je hteo taj
tihi i povučeni momak odozgo iz
pilane? Inače se nikad nije pojav-
ljivao ovde u baru.

Osvrtao se na sve strane, a onda
se obrati gostioničaru:

— Gde je Teksašanin?

— Gore u svojoj sobi.

— Broj?

— Četiri!

Ne zahvalivši se, Dajrek se pope
uz stepenice.

Kad je neko zakucao na vrata,
Vajat skoči sa stolice, skloni se iza
ormana i reče tiho: — Da!

Dajrek uđe unutra.

Ruke je bio zabio duboko u dže-
pove, pa se začuđeno osvrtao po
praznoj prostoriji.

— Do đavola, pa gde je?

Kada je hteo da se okrene, poja-
vi se Vajat iz svog skloništa.

— Dakle, mister, šta mi dobro
donosite?

Klazn odmeri „Teksašanina“, pa
onda zatvori vrata.

— Moram da razgovaram sa va-
ma.

Vajat se spusti na stolicu. Jel to
došao treći čovek. Treći koji nije
imao čistu savest?

Klazn odmeri „Teksašanina“, pa
vrata. Posmatrao je čoveka iz Mi-
surija. Najednom upita:

— Koliko?

Vajat skupi obrve.

— Moraćete se malo jasnije iz-
ražavati, čoveče. Pre svega, ne bih
imao ništa protiv toga ako biste mi
se prvo predstavili.

— Nema veze sa onim zbog če-
ga sam došao. Recite mi: koliko?

Vajat se počea po bradi. Čovek
je hteo da mu nudi novac. Da ga
podmiti.

— Žao mi je, mister, moram vam
razočarati. Nemate vi dovoljno no-
vaca da otkupite ono što biste sada
rado platili.

Tada posetilac prinese desnu ru-
ku ka džepu.

Ali u maršalovoj ruci već se po-
javio revolver.

— Žao mi je, mister. Imate smo-
lu. Nesreću — kao što je imao gra-
donačelnik i kao što je imao advoka-
t.

Vajat je samo gađao u prazno,
ali se rezultat brzo pokazao.

Klazn izvuče obe ruke iz džepo-
va.

— Reći ću vam, Karpeta — ja
nemam ništa sa Karftom.

— To nije tačno — pipao je čo-
vek iz Misurija i dalje po mraku.

Klazn priđe bliže. Njegov dah je
bio tež.

— Dobro, onda ću vam sve reći.
Došao sam k vama zato što sam
znao da ćete pre ili posle vi doći
kod mene. Ne znam šta ste već saz-

nali, ali znam da Enderson neće držati jezik za zubima.

Sruči se zatim u jednu izbledele zelenu plišanu stolicu, koja je bila jedini komfor u prostoriji.

— Govorite! — reče mu Vajat hladno.

— Da govorim, da, a šta bih vam pričao? Bili smo zajedno u zatvoru. Kraft, Enderson i...

— I Olsen? — pitao je Vajat s nevericom.

— Ne, taj nas je izvukao. Pomoću jednog trika.

— Razumem. A sada je jedan vezan za drugog. Olsen je sigurno imao razloga da se povuče.

— Da. Znaite, mi smo bili zajedno u zatvoru u Kansas Sitiju. Kraft zbog ubistva, Enderson zbog prevare. I ja — ja sam u Kansas Sitiju prevario jednog trgovca drvetom. — Klazn najednom poskoči. — Da, ja sam ga prevario zato što mi je potreban novac, zato što je moja žena ležala u kući teško bolesna i zato što mi je bilo potrebno sedam stotina dolara za put i bolnicu u Kvinsiju. Ali, to vas sigurno ne može zanimati...

— A možda me to ipak zanima. Klazn poskoči.

— Karpeta, kunem vam se da nemam nikakve veze sa bandom. Samo sam obećao Endersonu da ću ćutati, to je sve.

— I to je dovoljno zlo — odgovori maršal muklo.

— A šta sam drugo mogao da uradim? Bili smo zajedno u jednom sosu. Trebalo je da odsedim godinu i po dana, pa bih bio slobodan čovek. Ali u međuvremenu mi je umrla žena. Tako sam sa njima pošao na jug i stigao ovamo. Radio sam i

sada imam malu strugaru, koju sam sam podigao. Sada tamo radi pet ljudi i imaju obezbeđenu zaradu...

— Ali vi, ste znali za gradonačelnikovu vezu sa Kraftom.

— Nisam ništa znao. Tek sam juče saznao da je Kraft bio u gradu. Nije bio kod mene. Ja — ja nemam ništa sa tom stvari. Kunem vam se!

— A zašto ste mi ponudili novac?

— Zato što nisam hteo da vas čekam, Karpeta. Zato što sam sigurno znao da me baš Enderson neće ostaviti na slobodi. Zato što se nadao...

— A šta ste vi očekivali od ove posete k meni? Da ću postupati kao dvojica vaših prijatelja?

Klazn pritisne ruke na lice. Onda se podiže.

— Ne, mister. Nisam ništa očekivao. Bio je to samo korak iz očajanja. Dobro, onda me odvedite preko, do njih, do onih ljudi koji su me naterali u taj pakao straha!

Vajat odmahnu glavom.

— Ne, podite kući.

Vlasnik strugare ga s nevericom zapanjeno pogleda.

— Ali to je glupost! — A onda se divlje nasmeja. — To je ludo, Karpeta. Čak ako biste me sada i pustili, one dve lopuže bi me ipak uništile.

— Samo vi idite kući...

Kraft je sačekao dok se spustila noć, a onda je pošao sa mesta odakle su razgledali građevine ranča, sa svoja poslednja tri čoveka.

Kad su stigli do iza velike nove šupe, koja je bila sagrađena od oguljenog drveta, banditi su sjahali.

Kraft se odšunja do ugla, odakle je mogao da pogleda u dvorište.

Kordoba je ostao kod konja.

Druga dvojica su pošla za Kraftom. Kalager je stajao sasvim iza njega, pa mu šapne:

— Zašto ti je stalo do pucnjave Den? Meni je već dosta one u gradu. Zapalícemo tim psima štenare nad glavom. To je najjednostavnije i najbolje.

Kraft se povuče sa ugla i nasloni glavu na drveni zid šupe. Gledao je negde iznad svog saučesnika, koji je sada stajao pred njim.

— Da, bilo bi to najjednostavnije, Bat, ali ne i najbolje. Vidiš, to je ono što nas dvojicu razlikuje. Ti uvek biraš ono najjednostavnije, zato nikada ništa nećeš postići. — Oči vođe bande su se rašilire i Kalager je mislio da je u njima video neobično svetlucanje. — Hoću da budem bogat, Bat. Konačno želim jednom da dođem do novca, do mnogo novca. Šta sada imamo? Ništa. Baš ništa. Nekoliko novčanica, što smo zaradili na kartama, a onda naiđe neka protuva koja ti i to otme.

— Ali imamo novac iz banke u Fridamu!

Vođa bande naglo spusti glavu i zagleda se u svog pajtaša.

— Mi? Varaš se, Bat. Ja imam lov. Ja je imam — i niko drugi! Jel' jasno.

Kalager učuta. Poznavao je gradu, poznavao je njegove neuračunjive poteze, znao je da ne bi bilo nemoguće da ga sada Kraft iz besa napadne ovde, ako bi ga dalje držao. Danijel Kraft je bio čovek koji nije umeo da se savlađuje.

Pokazaće se uskoro da je najsta-

riji pratilac vođe bande vrlo dobro poznavao svog šefa.

— Da, Bat, u pravu si. To je naš novac. Ali to nije ništa. Nas je četvorica. Kada ga podelimo, svaki od nas imaće nešto preko četiri hiljade. Četiri hiljade i poternicu za sobom, a najverovatnije i nekoliko šerifa sa gonjocima. Ne, burazeru, to nije dovoljno za Deni Krafta. Hoću više. Mnogo više.

— Zar veruješ da ćeš ovde na ranču naći još nešto?

— U najmanju ruku to ću pokušati, momče.

Kalager ispljune duvan za žvakanje i reče:

— Momci, koje je Herington imao sa sobom u gradu, proketo dobro pucaju.

Kraft odmahne rukom:

— Sada spavaju. Sem toga, nemamo šta sa njima. Oni su preko, u zgradi za momčad. Mi ćemo poći u rančерову kuću. Enderson mi je pričao da je Herington sam u kući sa jednim starim crncem. Bilo bi smešno kada ne bismo malo razgledali tu kuću.

Kalager učuta. Kraft ga nije poznavao tako zamišljenog. Munu ga u rebra i reče:

— Napred, momče! Tamo preko ima nešto da se nađe. Čovek, koji u banci ima toliko novca, ima ga i kod kuće. Sem toga, verovatno ovde ima i mnogo drugih vrednih stvari, koje bi nam dobro došle. Na primer zlato. Nakit. Enderson reče da Heringtonova žena voli takve stvari.

— Pa ona je mrtva, mislim.

— Baš zato — smeja se vođa bande cinički. — Onda joj to više i nije potrebno. A nama jeste. Ja

poznajem preko u Santa Feu jednog čoveka koji daje dosta para za dijamante. A Enderson se kleo da je rančerova žena nosila nekoliko velikih komada.

Bat Kalager je i dalje ćutao. Da li je slutio da će živeti jedva još jedan sat? Da će se njegov put završiti ovde, na ovom zabitom ranču Metju Heringtona?

Najednom se oba bandita preplašise.

Iza njih se pojavi jedna senka.

Kraftu se oba kolta stvoriše u rukama. Onda prepozna Blesdela.

— Do đavola, pa ti si poludeo čoveče! Zamalo da nisam pucao na tebe.

Blesdel se samo naceri, onda se pojavi i druga senka: melez Kordoba.

Surovi Kordoba, najhladnokrvniji čovek Kraftove bande, reče:

— Postalo mi je suviše dosadno. Privezao sam konja pozadi u koralu. Šta stojite? Šta zapravo čekate?

Od besnog lajanja jednog velikog psa sva četini zločinca su se stresla.

— Prokletstvo! — opsova Kalager. — Još samo to fali.

„Poseta” Herington ranču nije se dopadala Kalageru. Da li zbog toga što ga je u glavnoj ulici Fridama okrznuo jedan metak po slepoočnici? Da li ga je neko predosećanje opomenulo ili prestrašilo?

— Zatvori gubicu! — prosikta Kraft. — Ako nas pas nanjuši, biće gusto.

Ali odmah zatim su shvatili da je pas bio vezan na lanou, jer su čuli metalni zvuk lanca.

— Pas je napred, kod rančerove kuće — reče Blesdel.

— To nije loše — konstatova Kraft na iznenađenje njegovih pratilaca. — Ionako sam nameravao da prodrem u kuću sa zadnje strane.

Ali verna životinja nije prestajala da laje.

— Moramo nestati oдавде, Den — opominjao ga je Kordoba. — Ova životinja će probuditi čitav ranč.

I Kalager i Blesdel su bili istog mišljenja.

Ali Kraft za to nije hteo ni da čuje.

— Ostajemo — naređivao je on. — I ne pomišljam da još jednom dođem ovamo. Naša situacija u ovom kraju postaje iz dana u dan sve komplikovanija. Sem toga, čekaju nas ona trojica.

Šef bande je mislio na onu trojicu lopuza, koje su ostavili u šumi. Naravno da nije mogao ni slutiti da su oni već bili pohvatani od strane Vajat Erpa.

O tome da bi i sa njima trebalo da dele opljačkani novac zločinci nisu ni za trenutak pomislili. Bilo je za Krafta i onu trojicu normalno da će se novac podeliti samo na tri dela. Tačnije rečeno, svaki od njih je imao svoje mišljenje o toj stvari. Potajno, Kraft u sebi nije ni pomišljao da od tog novca drugima da ma i jedan cent. Kako će se rešiti ostalih, to još nije znao.

Lavež psa je dopirao i dalje do njih. Najednom se čuo promukao glas nekog čoveka.

— Veko! Budi miran već jednom!

Ali kad je pas i dalje uporno lajao, čovek reče:

— Dobro, dobro, pogledaću!

Kalager htede da se povuče, ali ga Kraft zadrža, čvrsto ga uhvativši za ruku.

— Idiote — prosikta — kuda ćeš?

— Na svaki način dalje odavde! Da ne misliš valjda da ću pustiti da me taj pas rastrgne? Poznajem dobro te rančerske pse. Oni su opasniji od pume.

— Ti ćeš ipak ostati ovde! — naređivao je gazda.

Bat Kalager je isuviše dobro poznavao taj ton. Znao je da bi bilo bolje da naleti jednom takvom vučjaku u kandže, nego suprostaviti se Denijelu Kraftu.

Šef bande pođe napred. Pribili su se uza zid šupe, pa su stigli do južnog ugla, zatim su se šunjali uz zadnji zid, pa su konačno pred sobom ugledali rančersku kuću.

Pas je još uvek besno lajao.

— Ta prokleta beštija će urlanjem izbaciti pluća iz tela — reče Kordoba.

— Meni se sve to ne dopada! — šaputao je Kalager.

Kraft šapnu:

— Stigli smo i obavićemo naš posao. A onda ćemo potprašiti pete. I ne pomišljam da se duže motamo u ovom kraju pa da nam neki US maršal pođe za petama.

Pas najednom ućuta.

— Umirio se — reče Blesdel.

Kraft klimne glavom

— Napred. Pretrčaćemo preko jednog za drugim. Kordoba će biti prvi, zatim Blesdel. Za njim će poći ja, a onda Bat.

Bat Kalager je stajao iza Krafta stisnutih zuba, pa pogleda kako je hladnokrvni melez, priljubljen uz

zemlju, puzao napred prema rančerskoj kući.

Već za nekoliko jardi progutao ga je mrak.

Ostali su osluškivali.

Onda pođe Blesdel.

Kalager je teško disao i on se trže kad ga je gazda gurnuo.

— Ja polazim. Ti ćeš sačekati dva minuta, pa ćeš onda krenuti za mnom.

Kraft se odšunjao na isti način, kao ona dvojica.

Na rančerskom dvorištu vladala je grobna tišina.

Protekla su dva minuta.

Kalager je još uvek stajao na uglu šupe, buljeći u pravcu rančerske kuće.

Proteklo je tri minuta, četiri i pet.

Čoveku iz Vajominga najednom u velikim graškama izbi ledeni znoj na čelu.

Šta je to sa njim? Kolena su mu drhtala. Srce mu je divlje lupalo. Šta li mu je najednom? Njemu, bivšem mesaru i pružnom radniku, Batu Kalageru. Šta li bi uradio da je znao da ga tamo preko, jedva na dvadeset pet jardi od njega, kod Heringtonove rančerske kuće vreba smrt.

„Ne mogu da ostanem ovde! Moram da pođem!” mislio je on. Ali još uvek je drhtao. „Do đavola, pa ne mogu ovakav da trčim preko dvorišta”.

Negde je zarzao konj.

Kalager se preplašeno okrenu. Pomislio je na svog smeđeg konja, koji je stajao preko, kod korala, čekajući na njega. Za delić sekunde je bandit pomislio da beži.

Ali odmah odbaci tu pomisao. Ne,

nije mogao da beži. Den Kraft bi ga proganjao do na kraj sveta, da bi mu se osvetio.

Ponovo momak pogleda napred.

Protekle su još tri minute.

Zašto ne trčim preko? Zašto ne pođem za ostalima? Pa glupo je tako stajati ovde! Preko sam isto tako malo siguran kao i ovde.

Pas! — sinu mu najednom kroz glavu. Zašto li je sada jednom tako miran?

Možda je crnac ili rančer odveo psa u kuću? Ali zašto bi to učinio?

Kalager je teško disao. Do đavola, već godinama je jahao sa šefom, bio je već u mnogo gorim situacijama, kao, na primer, juče u glavnoj ulici. Ali danas je to bilo nekako drugačije. Sasvim drugačije. „Možda je ono tane, što me je okrznilo, ipak ozledilo” pokuša da objasni svoj strah. „To će i biti. Taj hitac me je napravio nervoznim...”

Ne, nije to bio taj pucani. Bila je to blizina smrti, koju je zločinac nesvesno naslućivao...

Pošto je Klazn otišao i maršal napustio kuću, pošao je po svog konja pa onda odjaha iz grada.

Vedra noć se spustila nad savanom kao crni somotski plašt, čiji su rubovi bili iskrzani, pa je kroz njih prolazila svetlost zvezda i mesecina.

Laganim kasom Vajat je išao cestom, kojom poštanske kočije idu prema grupi brežuljaka, koji se danju mogu lepo raspoznavati nadalekom horizontu.

Najednom dorat naćuli uši i tiho zarza.

Vajat, koji je svog konja dobro poznavao, znao je da je to bio znak opomene. Zato se odmah zaustavi i siđe iz sedla.

Napregnuto je osluškivao u mrak. Činilo se da prerija spava.

Dorat ponovo zarže.

Čovek iz Misurija povede životinju za uzde i pođe napred.

Jedva primetan trag kola skretao je prema jugozapadu. Lagano, korak po korak, kretao se iskusni jahać napred.

Dorat najednom lagano ispravi glavu.

Vajat je poznavao taj znak. Pusti konja, a on se sagne i bešumno pođe dalje. Kad je stigao do mesta na kome je grmlje doticalo put, legne potrbuške na zemlju i počeo puzati, oslanjajući se na prste nogu i ruku.

Kroz visoku travu na ivici puta video je kako je nešto belo bilo razbacano naokolo.

Komadići papira!

Povremeno bi povetarac podigao neki od njih i poneo ih prerijom. Da li je to bio šum koji je preplašio dorata?

Moguće. Ali nije baš bilo mnogo verovatno.

Čovek iz Misurija je zastao kao ukopan, pa razgleda mesto koje je bilo okruglo kao kazan.

Onda zaustavi dah.

Onaj šum je dolazio preko iz grmlja.

Bilo je to teško disanje nekog čoveka.

Maršal se brzo odšunjao nazad. Tri minuta kasnije bio je tačno iza tog grma, pred kojim je ležao čovek, koji je stenjao.

Vajat izvuče svoj bantlajn special iz futrole.

Oroz njegovog kolta škljocnu.

— Ustanite — reče on surovo.

Dahtanje iz grma prestade. Mesto toga se začu promukao poluprigušeni uzvik.

Vajat se oprezno približavao čoveku.

Onda ugleda pred sobom bespomoćnog savijenog čoveka.

Vins Klement!

Vajat ga odmah uspravi i odyuče iza grmlja. Onda zviždukom pozva svog dorata, uze čuturicu u kojoj je uvek imao mešavinu viskija i vode, pa ulije ranjeniku nekoliko gutljaja u usta.

Klement je došao k sebi tek kada mu je maršal nakvasio čelo, vrat i grudi.

— Ko ste vi? — stenjao je. Ali onda mu se učini da poznaje čoveka koji je klečao pored njega. — Vi... vi ste to? To je dobro. Već sam mislio da će me đavo odneti...

Vajat uspravi Klementa u sedeći položaj.

— Ko vas je tako udesio?

— Kraft — Denijel Kraft.

— Čini mi se da mi je Mis Parker rekla da ste pošli poštanskom kočijom?

— Da, i jesam. On nas je zaustavio pa me izvukao.

Izmučeni čovek ispriča šta mu se dogodilo.

Vajat stisne usne.

— Hajdete, odvešću vas nazad u grad.

Klement odmahnu glavom.

— Ne, mister, ja ovde već dugo ležim, a mogao bih to izdržati još par sati...

— Gluposti! Odvešću vas u Fri-

dam. Morate što pre do doktora da vas sredi.

— Ne — suprostavljao se Klement. — Vi treba da pođete u drugom pravcu, mister Karpeta...

On zatim ispriča šta je tada kao kroz maglu shvatio od zadnjih reči vođe bande i šta je od toga upamtio.

Vajat se uspravi.

— Dobro, to je nešto drugo. Ali ipak ću vas odvesti malo dalje odavde, jer nije isključeno da se te lopuže vrate i da vas dokrajče...

Napustili su put kojim se kreću poštanske kočije, pa skrenuše prema jugu.

Vajat je slučajno, iz razgovora sa krčmarom, saznao približan položaj Herington ranča. Klementa je ostavio u jednom zaklonjenom udubljenju, obraslom grmljem, pa onda pojuri ka istoku prema Heringtonovom ranču.

Šef bandita se priljubio uz kućni zid i zurio u mrak u tamne konture šupe.

— Do đavola! — psovao je Kordoba — gde li je Ba'...

— Nemam pojma.

— Možda su ga već uhvatili.

— Nemoguće, onda bismo nešto čuli. Do njega ima jedva dvadeset pet jardi.

— Da li da ja pođem nazad...

Kraft glavom prekide govornika.

— Ne, sretan sam što smo ovde. Pridimo poslu.

Pomisao da se njegov stari drug nalazi tamo preko, možda u nekoj nevolji, nije ni najmanje uzbudiva-

la zločinca. Đavo će ga znati šta je zadržalo Bata. Već će on doći!

Još pre nekoliko dana bandit bi bio daleko oprezniji. Ali opljačkani novac, toliko dolari koje je imao kod sebe, činili su ga daleko sigurnijim, pa su ga navodili na nepromišljene postupke.

Lagano je otvarao jedan od prozora na zadnjem delu rančerske zgrade.

Kordoba je napeto gledao preko prema šupi. Grom i pakao, to mu se nije dopadalo.

Gde li je ostao Bat?

Šta li je bilo sa onim psom?

Zašto se više ne čuje?

I zločinac Pat Kordoba je postao nepoverljiv. I on je imao „savesť” kao i njegov šef, ali nije bio tako bezbrižan kao Kraft.

Gazda mu šapne:

— Šta tu stojiš? Dođi ovamo i pomoz mi!

Kordoba se jedva otrgne od mračne slike koju je u mraku raspoznao. Šupa i balvani, koji su izvirivali iz nje, i neki predmeti obešeni na balvane, zar to u mraku nije ličilo na vešala i na ljude povešani na njih?

Kordoba se brzo otrese te vizije, pa se okrenu.

Kraft prosikta:

— Čoveče šta ti je? Na, drži čvrsto tu mokru krpu. Moram razbiti staklo...

Kad je Vajat video konture ranča, usporio je kas.

Sve je bilo utonulo u san.

Da se Klement nije prevario?

Ili su banditi već otišli?

Ali postojala je i treća mogućnost: možda su još bili na poslu.

Vajat promisli za trenutak, a onda dođe do istog zaključka do koga je pre tri četvrt sata došao vođa bande Denijel Kraft. Sa stražnje strane šupe ima dobar pregled na dvorište, a da istovremeno ne bude primećen iz zgrade za momčad.

Samo sedam minuta kasnije stajao je Vajat na kraju praznog korala za čiju ogradu je Pat Kordoba privezao tri konja.

Vajat ostavi svog dorata i približi se konjima.

Kalagarev konj kao da je primio nešto od nepoverljivosti svog gazde pa tiho zarže.

Ali uprkos tome, Vajat se približi još nekoliko jardi. Onda je sa zemlje mogao dobro da vidi siluete konja prema noćnom nebu.

Bili su osedlani!

Četiri konja!

Ko to ostavlja noću četiri osedlane konja vezana za ogradu?

To su morali biti konji bandita.

Vins Klement se dakle nije bio prevario. Kraft i ona trojica su odjahali do Heringtonovog ranča, pa su se sada nalazili negde u blizini.

Čovek iz Misurija morao je dobro da pripazi. Kraft je mogao da ostavi jednog čoveka da čuva konje, koji je možda stajao oslonjen preko u mraku, pored zida šupe, kako bi odatle mogao imati pregled nad čitavim koralom i prostorom ispred njega.

Maršal se još nalazio dovoljno daleko da ga i veoma pažljivi posmatrač još ne bi mogao otkriti. U blizini ograde korala nije bilo straže. Nju bi Vajat već sigurno video.

U stvari tako je i bilo. Bat Kala-

ger je stajao oslonjen u mraku o zid šupe. Samo je bio duboko zamišljen.

Vajat ga nije mogao videti. Ali ni Kalager nije video čoveka koji se privlačio.

Vajat zastade. Posle kraćeg razmišljanja, dođe do zaključka da bi bilo bolje, kada bi obišao koral, da čuvaru konja ne bi uleteo u ruke. Sem toga, došao bi pravo iza rančerske kuće.

Bio je ubeđen u to da je Kraftov cilj stambena zgrada rančera. A šta bi i tražio preko kod kauboja? Ili u štalama? Da krade konje? Bilo bi više nego opasno jahati kroz Oklahomu na konju koji nosi oznaku Herington ranča.

To bi bilo isto tako kao kada bi se na ukradenom konju poznatog King ranča bežalo kroz teksašku savanu. Takvi veliki rančevi bili su poznati u čitavoj zemlji, a ne bi lako uspelo nijednom kradljivcu stoke da takvog konja odvede iz zemlje.

Ne, Kraft očigledno cilja na rančersku kuću.

Vajat je saznao od Parkera šta se desilo pred bankom. Pri tome je čuo da je stari Herington veoma bogat čovek i da živi sam u rančerskoj kući.

Sigurno je gradonačelnik svog nekadašnjeg druga iz ćelije obavestio o tim stvarima.

Čovek iz Misurija je u međuvremenu obišao koral i sada se kroz mrak približavao stražnjem delu kuće.

Vajat je pravilno rezonovao da je čuvar konja — alko ga je uopšte bilo — sigurno stajao negde kod šupe i da je Kraft pošao dalje.

U slaboj svetlosti zvezda Vajat je video preko rančersku kuću. Najednom je čuo jedva primetan šum.

Da li je to bio glas nekog ljudskog bića ili šum noćnog vetra.

Vajat pokuša da prozre kroz mrak i da ispita okolinu stražnjeg dela kuće.

Jedanaest časova i sedam minuta.

Pružni radnik iz Rapid Sitija od tog trenutka će živeti još samo jedan i po minut.

Čulo se klepetanje krila neke noćne ptice, koja je zakreštalala i preletela dvorište, pa se spustila na gredu koja je virila iz krova šupe.

Petorica ljudi pogledalo je u vis. Njihovi živci i mišići bili su do krajnosti napeti.

Jedanaest časova i sedam minuta.

Tada je počelo.

Sve se tako brzo završilo, da nijedan od učesnika kasnije nije mogao tačno da kaže kako se zapravo sve to odigralo.

Rančer je sedeo u svojoj spavaćoj sobi, na ivici kreveta, držeći se rukama za glavu, koja ga je užasno bolela. Teški udarci, koje je dobio u banci od nemilosrdnog šefa bande Dena Krafata, ostavili su tragove. Konačno, on je već imao šezdeset godina. Iako je bio snažan i otporan čovek, koji je očvrstnuo u toj zemlji, tako teške udarce do sada nikada nije morao da podnese.

Glava ga je bolela i sve mu je bubnjalo u ušima.

— Platiće mi za to — promuklo reče rančer u sebi. — Svaki udarac ću tom razbojniku vratiti duplo...

Najednom rančer poskoči...

Šta li je to bilo? Pozadi, na maloj verandi, na stražnjem delu zgrade zaškripala je neka daska!

Met Herington je poznavao svaki šum u toj kući — a i glasove koji su se mogli čuti u blizini ranča. Godinama je spavao kod otvorenih prozora. Već i najmanje nepoznati šum bi ga razbudio, pa bi ga i uznemirio.

A ono malo pre je bila jasna škripa daske na verandi. Tako je zaškripalo kao kad čovek za trenutak stane na nju.

Herington je poznavao taj zvuk, zato što ga je već često čuo: — Sami — crnac, je pokatkad uveče obilazio kuću, da bi zatvorio drvene šalone. Ali to je činio samo kada bi se približavalo neko nevreme...

Sada je crnac ležao u malom sobičku, koji je gledao na dvorište, i spavao. Imao je čvrst san kao medved. Herington je to dobro znao.

Dakle, napolju na verandi je stajao neki čovek. Čovek — koji nije mogao biti Sami!

Rančer bešumno ustade sa kreveta, pa pipajući u mraku, pođe uza zid. Dohvatio je tešku pušku sačmaricu. Punjenje nije morao da proverava. Znao je da se patrona uvek nalazi u komori puške.

Lagano je prilazio prozoru.

Bila je to nesreća za bandita Denijela Fiedžeralda Kraffa, što je opipao samo tri prozora na zadnjem delu zgrade, koji su bili zatvoreni.

Četvrti je bio otvoren.

Herington sa sačmaricom priđe prozoru.

Tada ih spazi!

Jedan je stajao usred verande.

Drugi je bio naslonjen na kućni zid.

Treći je nešto petljao oko prozora.

Odgajivač stoke se užasno savlađavao da ostane miran i staložen.

Da puca? Da izbací cev napolje na verandu i da banditima sjuri porciju sačme u telo.

Ne?

Sigurno da svu trojicu neće moći da pogodi.

Herington se odlučí za drugi potez.

Veko! Veliki vučjak mora da je pušten napolje.

Tek tada se stari rančer setio da je pas malo pre besno lajao. Sigurno je već bio nanjušio provalnike, kada su tek bili blizu rančerske kuće.

Herington je smirio psa pa ga je doveo u hol.

Sada je u čarapama prolazio kroz mračni hol i šapatom pozvao psa.

— Dođi, Veko!

Uhvati psa desnom rukom za ogrlicu, a levom rukom stisne mu njušku.

— Miran budi, Veko! Sasvim miran!

Uspelo mu je da nečujno otvori vrata sa dvorišne strane. Onda psa pusti napolje.

Odmah se zatim vrati nazad u svoju spavaću sobu, uze pušku i namesti se u prozoru.

„Sada su se provalnici nalazili između dva protivnika” razmišljao je rančer.

Zapravo između tri! Ali to Herington još nije ni slutio.

Izgleda da je sve počelo u isto vreme.

Vajat se bio odvojio od senke šupe za kola i puzeći priđe sasvim pripijen uz zemlju ka jednom suvom grmu.

Bat Denis Kalager se konačno

odlučio da pođe za ostalima. Ali to nije učinio na isti način kao i ostali. On je jednostavno potrčao preko.

Prešao je šesnaest, najviše sedamnaest jardi, kada na njega natele ogroman pas.

Kalager stade.

Životinja je bila već kod njega i nalazila se između njega i uske verande iza rančerske zgrade.

Melez je hladno posmatrao taj prizor.

Blesdel, koji se nalazio jedva dve jarde dalje, gledao je zapanjeno čas u psa čas u Bata.

Kraft je brzo reagovao. Skočio je nazad potegao kolt i pucao.

Tri, četiri, pet pucnjeva prasnuše.

Prvi metak prolete na pola jarde od psa — i kao maljem pogodi Kalagera u grudi.

Zločinac se okrete i stade kao skamenjen.

Pas pojuri dalje prema verandi.

Kad je Kraft ponovo podigao kolt iza njihovih leđa začu se ono kobno metalno klik!

Banditi se brzo okrenuše.

Igla nije pogodila u kapislu.

Slučaj koji se dešava jedanput u hiljadu pucnjeva.

Kraft primeti belu rančerovu košulju u prozoru, podigne kolt...

... i tada, preko iz grma, prasne pucanj — i Kraftu oružje odlete iz ruke.

Kordoba je bio prvi koji je u velikim skokovima pokušao bekstvo.

Blesdel se okrete i pripuca na novog protivnika.

Metak prolete pored Vajata, koji se odmah baci na stranu, iza grma.

I Kordoba se usred trka baci i

pripuca još dva puta na čoveka iz Misurija.

Onda nastavi trku ka koralu.

Na devet jardi od Blesdela zaprašta bantlajn — revolver i metak pogodi ga u desnu podlakticu.

Kraft u divljim skokovima potrča od verande ka šupi. Skakao je visoko, pa se baci na zemlju a onda skoči ponovo da bi se ponovo bacio na zemlju...

Blesdel, koji se takođe naglo povukao nazad, sudari se sa teškim psom, koji se bacio na njega kao topovsko đule i oborio ga na zemlju.

Kroz noć muklo odjeknu topot konja.

Blesdel je ležao pod psom, koji je svoje oštre zube držao pored njegovog grla.

Predstava je bila završena.

Vajat potrča ka verandi. — Mister Herington!

Rančer, koji je kao prikovao stajao u prozoru, gledao ga je razrogačenih očiju.

On je, naravno, primetio pomagачa.

— Jel' vam se šta dogodilo? — pitao je Vajat.

Odgajivač stoke kao automat odmahnu glavom.

Čuli su se glasovi. Koraci su se približavali. Kauboji iz zgrade za momčad dolazili su sa puškama u rukama. Njihove svetle košulje belasale su se u mraku.

Videli su velikog čoveka na verandi.

Tada im rančer vikne:

— Idite po konje! Napred! Banda je pobjegla...

Denijelu Fiodžeraldu Kraftu je uspelo da pobjegne.

Takođe i Patriku Kordobi.

Bespomoćno su jurili kroz noć ka severu.

U dvorištu ranča palile su se baklje.

Ljudi su buljili u čoveka na kome je čučao pas. Zarobljenik se nije usuđivao da mrdne, jer se sa pravom plašio da bi mu tog momenta pas pregrizao grkljan.

Onda su pronašli Kalagera. Bio je mrtav. Metak njegovog „velikog“ šefa ugasio mu je život.

Čovek iz Misurija je već sedeo u sedlu i gledao rančera, koji je stajao u dvorištu pored bunara.

— Mogu samo da vam se zahvalim, mister...

Vajat odmahne rukom.

— Do viđenja, rančeru!

Onda izlete iz dvorišta ranča i pođe ka severozapadu, tamo gde je ostavio ranjenog Vins Klementa.

Zločincu Denijelu Kraftu je uspelo bekstvo sa Herington ranča. Imao je dvadeset pet hiljada dolara i pored sebe zadnjeg, ali i najboljeg od svojih ljudi, Patrika Kordobu.

Mogao se okrenuti prema jugozapadu, kako je nameravao. Ali nije to činio.

Baš naprotiv, nije ni nameravao da napusti ovaj kraj.

Kad su prešli nekoliko milja, Kraft zastade.

Teško dišući i obliveni znojem, stajala su oba konja na jednom brežuljku.

Kraft je gledao prema severoistoku.

Kordoba ga pogleda:

— O čemu razmišljaš?

Kraft obrisa prašinu sa lica. Na desnoj ruci bila mu je jedna tamna mrlja. Tamo ga je pogodio metak čoveka iz Misurija, koji mu je izbio kolt iz ruke.

Pošto je Kraft i dalje ćutao, Kordoba reče:

— Hajde da pokušamo što pre i što dalje da odemo oдавде. Od samog početka mi se ove stvar nije dopadala.

Kraft naglo okrete glavu.

— Tako, ni tebi se nije dopadala? Baš kao i tvom prijatelju Kalageru. I njemu se nije dopadala.

— On je mrtav — reče melez mrko.

— Da, on je mrtav. Svako ko se plaši umire.

Tada se Kordobino lice smrači.

— Šta to ima da znači? Da hoćeš time da kažeš da se i ja plašim?

Kraft opsova kroz zube:

— Napred, idemo za Fridam!

Kordoba ga zapanjeno pogleda.

— U grad?

— Da!

Vođa bande potera svog konja, zabivši mu brutalno mamuze u slabine, tako da se životinja uspravila od bola i onda divljim galopom pojuri napred.

Kordoba je namršteno gledao za njim. Onda i on potera svoga konja za njim. Bio je to odlučujući trenutak, jer ovde, na tom brežulj-

ku, melez je mogao da promeni tok svoje sudbine.

Ali nije hteo da ispadne kukavica! To je bila njegova propast.

Bio je jedan sat posle ponoći kada je Den Kraft pokucao na vrata strugare.

Ništa se nije micalo.

Tada bandit počeo besno da lupa o vrata:

— Klazn! Otvori!

Vlasnik pilane skoči iz kreveta. On je treskanje po vratima dobro čuo. Njegov strah se obistinio: Tamo dole, kod vrata, bio je Denijel Kraft.

Klazn obuče pantalone i pođe dole do vrata.

Kraft uđe u dvorište.

Kordoba za njim.

Klazn pogleda mrko u dva noćna posetioca.

Vođa bande skoči iz sedla i bez i jedne reči pođe ka kući.

Kad su stigli u kuhinju, Kraft reče oštro:

— Donesi nešto za piće!

Klazn je stajao kod vrata.

— Nemam ništa. Pogotovu nemam viski, ako si na to mislio.

Kraft opsova i sruči se na jednu hoklicu.

Kordoba je stajao kod prozora, gledajući u mračno dvorište, gde je bilo tako tamno da je jedva mogao da nazre njihova dva konja.

— Šta hoćeš ovde Kraft? — reče Klazn grubo.

Vođa bande podiže glavu i skupi obrve.

— Šta hoću? Hej, jesi li ti polu-

deo ili još spavaš? Čoveče? Hoću da se smestim ovde.

— To ne može.

Kraft poskoči. Stajao je raširenih nogu i stisnutih pesnica.

— Slušaj, Klazn. Mi već imamo danas za sobom vruću kašu. Nisam raspoložen za šale, razumeš li? Kada kažem da ću se smestiti ovde onda ću tako i uraditi!

— To nema nikakvog smisla, Deni — pokušao je Klazn da ga utiša.

— Oni ljudi u gradu su se podigli. Teksašanin je...

— Teksašanin! — izdra se bandit.

— Šta me se tiče taj prokleti Teksašanin? On mi je u krčmi podvalio u jednoj igri i kunem ti se: Ako se taj tip još jednom pojavi predamnom, biće mu to poslednji put.

Kordoba se okrete. U njegovom inače bezizraznom licu neko vreme se već videla neka napetost.

— Gore ka ranču, Den, tamo je jedan ležao pored šupe za kola.

Kraft odmahne glavom:

— A šta me se to sada tiče? Ono je završena stvar.

Kordoba zabi palčeve u opasač sa oružjem i nastavi:

— Tamo je jedan ležao, Den. Pitam se kako je stigao tamo. Preko pola sata bili smo na ranču, a da se ništa nije pomaklo. I najednom je onaj tip pripucao iz pravca koloskih šupa. Kako li je stigao tamo?

— Odakle da ja to znam? — promrmlja Kraft. — Sem toga, to mi je sada sasvim svejedno. Šta me se sada još tiče kauboj, koji nam je gore na ranču upao s leđa.

— Kauboj? — Na Kordobinom čelu pojavi se bora. — O tome se i radi. Ne verujem da je to bio kauboj. Bio je to neko drugi.

— A ko to?

— To bih i ja hteo da znam. Nikako mi Teks ne izlazi iz glave.

Kraft se okrete naglo.

— Teks? Jesi li ti lud? Zar sada, i ti počinješ sa njima? — Šef bande je išao velikim koracima gore dole po kuhinji. Konačno prasne: — Sutra ujutru ću ga udesiti.

Vlasnik strugare nije hteo da bude izdajica. Nije pošao dole u glavnu ulicu da bi Teksašaninu rekao da je Kraft opet u gradu, ali nije ni Kraftu rekao da su gradonačelnik i advokat u zatvoru. Nije mu ništa rekao ni o onoj trojici zarobljenika, koje je Teks poveo sa sobom u grad.

U Fridamu se rađalo blistavo jutro. Ništa ne sluteći, ljudi su išli na svoj svakodnevni posao.

Bilo je nešto iza osam časova kada su Denijel Kraft i Patrik Kordoba ujahali u glavnu ulicu. Ispred Parkerovog saluna su sjahali, a onda su privezali konje za balvan ispred saluna.

Meri Parker, koja je stajala za šankom, pogleda zabezeknuto u šefa bande.

Da li je to bio onaj isti čovek, koji je tamo preko, ispred zgrade banke, imao pucnjavu sa kaubojima Herington ranča? Čovek koji je juče zaustavio poštansku kočiju, i izvukao mladog Vinsa Klementa, i koji ga je na bezdušan način premaltio? Isti čovek koji je noćas napao ranč, čijeg je vlasnika bio onako udesio...?

„Teksašanin“ je oko ponoći doveo Klementa. I Dok je došao. Sre-

ćom, momak je bio snažan i zdrav, pa se već bolje osećao. Sada je bio gore u sobi i spavao.

A čovek, koji ga je kao zver napao, stajao je sad pred njom u pokretnim vratima saluna.

Da li je znao da je „Teksašanin“ jutros rano odjahao? Istina, preko u kancelariji je sedeo mladi Deikel, pomoćnik šerifa, ali sigurno da u gradu nije bilo nikog ko bi tom mladom momku dao ma i jednu šansu u odnosu na Krafta. Bandit se čak nije ni plašio šerifa.

O svemu tome je Meri razmišljala dok se zločinac uz zveket mamuza približavao šanku za kojim je ona stajala.

U isto vreme je Majk Parker silazio niz stepenice. Kad je opazio dvojicu bandita, on je stao.

— Samo siđi ti, trovaču — vikne mu Kraft. — Stavi dve flaše na šank.

Krčmar je lagano prilazio banditu.

— Jeste li to vi, Kraft?

— Aha, možda ti to nije pravo, stari?

— Da, apsolutno sam više nego siguran da mi nije pravo — odgovori krčmar čvrstim glasom. — I neću vam dati viski.

Zločinčeva desna ruka polete napred i pogodi gostioničara u bradu.

Parker se zatetura nazad, pa se kod šanka sruči na kolena.

Denijel Kraft potegne svoj revolver.

Meri preplašeno pogleda u oca.

Grlo joj se steglo i osušilo od straha. Trebalo joj je mnogo snage da bi mogla da vrisne.

— Tata!

— Zatvori gubicu, devojko —

vikne zločinac na nju. — Od danas će ovde u gradu duvati drugi vetar. Ja sam Denijel Fildžerald Kraft. Ko mi se bude suprotstavljao taj će...

Napolju se začu topot jednog konja.

Kordoba se okrete.

Kraft skoči prema prozoru. Napolju je jedan jahač zaustavio svog konja, znojavog i pokrivenog penom, zatim siđe iz sedla i pođe ukočenim koracima ka salunu.

Bio je to vitak čovek, srednjeg rasta, uskog lica i tamnih prodornih očiju. Na glavi je imao sivi šešir, a takođe je imao i sivu košulju, koja mu je na grudima bila otvorena, tako da je ispod nje provirivala plava marama.

Iznad njegove leve natkolenice njihao se veliki kolt kalibra 45.

Banditi su pustili stranca da uđe.

Kad je ušao i stigao do sredine krčme, naglo se okrete, malo se saže, a revolver mu se odmah nađe u ruci.

Iznenadeni, Kraft i Kordoba su zabezeknuto gledali u njega.

Tada se stranac uspravi i glasno se nasmeja, pa zavrte veliki revolver oko srednjeg prsta i veoma izvežbanim pokretom vrati ga u futrolu.

— Helo — pozdravi ih on promuklo.

Kraft i Kordoba su uspeli da se priberu.

— Helo — odgovori Kraft. Onda pogleda u meleza. — Ja mislim, Pat, da nam ovaj džentlmen neće odbiti jedno piće.

Stranac odgovori na način koji je odmah odavao Teksašanina.

— To sigurno neću, mister.

Sva trojica su prišla ka šanku.

Posle druge čaše Kraft reče:

— Ostajete li danas u gradu?

— Ne znam — odgovori stranac,

— Zavisi od toga da li ću danas obaviti svoj posao.

— Vaš posao?

— Da. — Čovek izvuče zgužvani komad hartije. — Evo primio sam jednu hitnu poruku. Treba da se javim nekom Doktoru Bleku.

Oči Denijela Krafta su se najednom suzile. On uze stranca za ruku, pa ga odvede u najudaljeniji ugao krčme. Kada su seli za sto, Kraft reče:

— Vi biste hteli ovde da zaradite nešto love, je li?

Stranac nepoverljivo pogleda Krafta:

— Da niste možda vi Dok Blek?

Kraft brzo pogleda ka šanku. Mislio je da može biti siguran da gostioničar ne čuje njihov razgovor, pa odgovori.

— Da, taj sam. A ko ste vi?

Stranac podiže levu obrvu i reče:

— Očigledno je da ste šaljivčina, Dok. Najpre mi šaljete hitnu poruku, a onda me pitate ko sam.

Kraft se brzo snađe.

— Pa moglo bi se dogoditi da se nađe neko u gradu ko bi se mogao predstavljati u vaše ime.

Stranac stavi ruku blizu drške kolta. Onda se najednom kruto nasmeja.

— Hteo bih da vidim tog momka, koji se predstavlja kao Siril Karpetta!

Kraft izmenja brz pogled sa Kordobom. Onda reče mirno:

— To zadovoljstvo ćete najvero-

vatnije imati još danas pre podne?
Je li tako Pat?

Kordoba potvrdno klimne glavom.

Siril Karpeta podozrivo pogleda ovu dvojicu. Onda upita kroz levi ugao ustiju:

— Koliko dajete, Dok?

— Trista.

— Karpeta ustade:

— Četiri — reče on mirno.

Kraft ga zamišljeno pogleda.

— U redu, dakle četiri.

— A ko je to?

— Jedna skitnica. Jedan neprijatan dugajlija sa prilično brbljivim ustima.

— Kako se zove?

— Nije važno — odgovori Kraft.

— Predstavlja se kao Karpeta, a to vam je dovoljno.

Revolveraš isturi donju usnu i reče:

— Da, to je dovoljno.

Majk Parker je razumeo gotovo svaku reč od tog razgovora. Stajao je iza šanka, iako mu je u glavi još tutnjalo.

— Treba li da donesem još jednu flašu, momci?

Karpeta odmahne rukom.

— Pre posla malo pijem.

Krčmaru uspe da izađe napolje, pa zaobilaznim putem stiže do dvorišta lekareve kuće.

Stari lekar je upravo jednom dečaku vadio poveći komad stakla iz noge.

— Zdravo, Dok!

Lekar pogleda Parkera preko naočara.

— Šta ima novo?

Parker uzbuđeno, u najkraćim crtama, obavesti doktora o onom šta je malo pre čuo u krčmi.

Blek se uspravi i obrisa čelo.

Pitanje nije morao ni da izgovori. Ono se jasno moglo pročitati na njegovom licu:

A ko je onda bio onaj drugi čovek?

Denijel Kraft pređe preko do gradonačelnika. Zapanjeno je saslušao gradonačelnikovu ženu, koja mu je ispričala šta se dogodilo.

— On je u zatvoru? — reče, još uvek ne verujući. — Dobro, sada ćemo to odmah srediti. — Pođe napolje i nekoliko minuta kasnije bio je u šerifovoj kancelariji.

Dejkel nije bio tamo. Istini za volju, mora se reći da je kancelariju napustio na stražnji izlaz, kada je video kako Kraft i Kordoba dolaze glavnom ulicom.

Kraft je Pustio Endersona i advokata iz ćelija. Kad je gradonačelnik saznao šta se dogodilo, reče:

— Dakle, Blek, taj pas je odnekle ipak poslao obaveštenje a da mi to, nismo ni primetili.

— Budi srećan da je to uradio — odgovori Kraft.

Tada Olsen reče:

— A gde je onaj drugi?

— Nestao je — odgovori veselo Kraft, uz grohotan smeh. — Tako bar izgleda.

Advokat priđe prozoru.

— Da — reče on iznenada. — Stvarno samo tako izgleda.

Kraft se hitro okrete:

— Šta hoćeš time da kažeš?

Olsen pokaza na glavnu ulicu:

— Hoću da kažem da on upravo dolazi.

I ostali su potrčali do prozora pa unezvereno pogledaše napolje u ja-

haća koji je sa zapada nailazio u glavnu ulicu.

Kraft otvori vrata:

— Karpeta! — vikne on.

Odmah zatim se u salunu otvoriše pokretna vrata i Teksašanin stade na verandu.

Kraft pokaza glavom na desno, prema jahaču koji je nailazio.

Karpeta klimne glavom i pokuša da oceni još na sto jardi udaljenosti čoveka iz Misurija.

Kraft, Kordoba, Enderson i Olsen stajali su jedan do drugog na verandi.

Karpeta pođe sredinom ulice.

Kad je jahač naišao na pedeset koraka, Karpeta najednom isturi glavu kao ptica grabljivica, pa se okrete Kraftu.

— Zar onog? Jeste li vi poludeli?

Velikim skokovima odjuri do svog konja, pope se na sedlo i htjede da odmagli.

— Prokleti, bedni kojote! — vikao je Kraft i izvukao svoj kolt.

U međuvremenu je Vajat Erp prišao na dvadeset koraka. Njegov bantlajn specijal opali još sa kuka.

Ovog puta je metak potpuno smrskao zločinčev ručni zglobov.

Kraft skoči na ulicu. Sada se pokazalo koliko je bio opasan. Iako ranjen, levom rukom izvuče drugi kolt.

Ali i ovo oružje mu je bilo izbijeno iz ruke.

Staklastim pogledom, zakrvavljenih očiju, buljio je bandit u maršala, ne mičući se s mesta.

Raširenih nogu stajao je ubica

Denijel Fiedžerald Kraft nasred ulice.

Pat Kordoba je stajao na najvišoj stepenici verande.

Kraft je krvavom levom rukom pritiskao desnu, teško dišući. Na kraju se okrete prema Karpeti, koji je ipak zastao da vidi ovu borbu. Kraft glavom pokaza preko, ka čoveku iz Misurija i upita revolve-raša:

— Ko je... ko je on?

Karpeta pogleda u maršala. Ona da reče tako glasno, da je to svako na ulici mogao da čuje:

— Borio bih se protiv svakog. Do danas još nisam ni pred kim pobegao, ali protiv onog tamo — momci — ni u snu.

Poterao je konja i odjurio.

Napola spuštene glave, Kraft je pogledao u maršala.

Prolazile su beskrajne mučne sekunde.

Onda vođa bande promuklo upita.

— Ko ste vi?

— Zovem se Vajat Erp.

Pat Kordoba je bio prvi, koji se povratio od straha. On spusti ruku dole, ali se onda zablene u bantlajn u levoj ruci čoveka iz Misurija.

Dok Blek i Parker su došli sa puškama na ulicu. A na gornjem spratu krčme stajao je mladi Vins Klement takođe sa puškom u ruci.

Denijel Fiedžerald Kraft je bio likvidiran. Kao i oni koji su zajedno sa njim hteli da u mirnom gradu Fridamu, na obalama Simerona, zavedu strašni zakon kolta.

Istine i legende o Divljem zapadu

VELIKA TRKA

ZIMA 1847. godine. Pleme Hunk-papa Teton, koje pripada velikoj porodici Sijuksa, bilo je ulogoreno u blizini Fort Rendala. Čekali su dolazak proleća i sezonu velikog lova. Surova zima bližila se kraju.

U tvrđavi i u vlgvama živelo se ustaljenim tokom. Eskadroni petog konjičkog puka snaga Unije počinjali su egzecir okruženi Indijancima koji su se neskrivenim interesovanjem posmatrali manevre, oružje, konji, sedla, uniforme, raspaljivali su njihovu maštu.

Ratne sekire su bile zakopane. Šćurene ispred vlgvama, indijanske žene lupale su ostrim noževima kože bizona i antilopa da bi od njih napravile haljine, bisage za konje ili su nizale sićušne perle u boji, kojima će ukrasiti mokasine ili se njime služiti kao novčićima.

Nekoliko devojčica sa gustim crnim krikama vodile su kikoćući se i poskakujući oko logora velikog žutog psa koji je vukao mali travois. Na njemu su bile poredane crvene lutkice. Ispred najvećeg vlgvama, poglavičinog, sedele su starešine i pušile kalumet. Razgovaralo se o planovima za sledeću sezonu.

Usred razgovora jedan dečak od 13 ili 14 godina izdvoji se od ostalih i uđe u vlgvam svog oca. Zvao se Jazavac Koji Skače i bio je sin velikog poglavice. Tamo je ostao nekoliko sati.

Šta je radio sve to vreme potpuno sam? Ništa. Gledao je. Neumorno je posmatrao očevo oružje, ratničku odeću i ukrase, skalpove koji su visili na dugom, oštrom koplju. Ali najviše ga je plnilo raznobojno perje koje je ukrašavalo uzde ratničkog konja i perjanicu koju je njegov otac nosio u naročitim prilikama, kao što su igra sunca ili uoči napada na neprijatelja.

Jazavac je gledao te dragocene uspomene i sanjario. Svako pero odgovaralo je jednom podvigu. Jednom velikom i hrabrom poduhvatu. Pitao se kada će se njemu pružiti prilika da pokaže svoju hrabrost. Neće li, na njegovu nesreću, pre no što on postane ratnik, biti okončane sve bitke?

Jednog dana Jazavac ode sa svojim ocem u otkupnu stanicu. Indijanci su nosili neštavljene kože, jakne ukrašene resama i uzde od upletene

konjske dlake, koje su se mnogo dopadale bledolikima. Za tu robu dobiće od trgovaca duvan kukuruzno brašno i municiju. U otkupnoj stanici uvek je bio prisutan po neki oficir „plavih bluza“ kako bi osujetio eventualnu podvalu od strane trgovaca, koji se nisu uvek baš najpoštenije odnosili prema Indijancima.

Toga dana, u toku uobičajene razmene, upravo je stigao pukovnik, komandant Fort Rendala, sa svojom pratnjom. Nakon odavanja počasti i pošto se komandant uverio da je sve u redu, plemenski vrač En-Me-Ga-Bo u ime ostalih Indijanaca izrazi svoje divljenje prema konjima pukovnikovih vojnika.

Oficir se ne zadovolji samo kočeprenjem pred Indijancima i svojim ljudima već izjavi:

— Zahvaljujem se vraču i ratnicima velikog naroda Sijuksa za njihove pohvale. Mi imamo konje koji su brzi kao munja, izdržljivi kao stena, hrabri kao medved. Niko ne može da pobedi naše konje.

Vrač se taman spremao da odgovori kada ga veliki poglavica pokretom ruke zaustavi u izjavi:

— I naši konji su dobri. Veliki Manitú nam je dao brze, otporne i hrabre konje, koliko je to potrebno ratnicima Sijuksa. Vaši konji su zaista dobri ali ne mogu da se mere sa našima.

Te reči izrečene sa čvrstinom, ali sa prizvukom izazova, prouzrokovale su iznenađen tajac. Kao da niko nije smeo da progovori kako ne bi došlo do diskusije koja bi mogla loše da se završi. Prvi prekinu tišinu pukovnik:

— Ako si tako siguran u ono što si rekao — reče pukovnik okrenuvši se poglavici — sutra izjutra, kada se sunce nađe na vrhu one jele, dođi

ovde sa tvojim najboljim konjem i najboljim jahačem. Videćeš da ma koji konj vojske Unije može da stigne pre tvog.

— U redu — odgovori poglavica — ali jesi li spreman da se kladiš u tvoj oficirski šešir protiv mog tomahavka?

— Bez oklevanja — odvrati komandant, toliko je bio siguran u svoju pobeđu.

Narednog jutra u zakazano vreme na proplanku je vladalo uzbuđenje. Bila je načinjena neka vrsta trkačke staze. Na startu i cilju bili su pobodeni beli kočevi.

Duž staze, razgovarajući i nagađajući ishod takmičenja, stajali su svi Indijanci ulogoreni na proplanku i svi žitelji tvrđave.

Na zvuk trube pojavio se takmičar bledolikh, neki plavtkosi narednik po imenu Sem Vilijams, koji je važio za najboljeg jahača u odredu. Jahao je mrkog dorata sa propisnim sedlom.

Nerazgovetan žamor iznenađenja pozdravio je dolazak indijanskog takmičara. Bio je to mali Jazavac Koji Skače na jednom šarcu, konjiću pokrivenom belim i crnim flekama koje bi mu davale prilično ratoboran izgled čak i da mu njuška nije bila išarana indijanskim bojama.

Bledoliki su podrugljivo upirali prstom na malog jahača ali to nije ni najmanje smetalo Indijancima da na njega stave sve što su imali.

Dva konjanika su se postrojila na startnoj liniji. Na pucanj pištolja oni obodoše svoje konje, zategoše uzde i dva grla poleteše kao munja, praćeni oduševljenim povcima gledalaca.

U tren oka konji su pretrčali kratku stazu bok uz bok. Nekoliko metara od cilja. Jazavac Koji Skače prodorno kriknu i njegov konjić izlete za glavu ispred protivnikovog.

Indijanci odjednom počehše da skaču i viču od radosti dok su belci, kao ne verujući u ono što se odigralo, skidali snuždeno šešire, opasače i noževe, sve što su bili uložili u opkladu.

Komandant, međutim, pre no što je skinuo svoj veliki šešir i pružio ga poglavici reče:

— Ulažem pored svog šešira i jedan novi novcati karabin protiv tvog koplja i kladim se da će naš drugi konj pobediti.

— Veliki poglavica Hunkpapa Tona prihvata opkladu.

Posle nekoliko trenutaka, uzbuđeni i puni nade da će povratiti izgubljeno ili još više ušićariti, navijači ugledaše kako dolazi najlepši konj koga su ikada videli.

Bio je to četvorogodi pastuv, vranac sa belom zvezdom na njušci, čistokrvno grlo iz Kentakija — ništa manje nego komandantov lični konj.

Lagano, kao da ga se sve to ništa ne tiče, Jazavac Koji Skače dovede svog konjića do starta. Ali sada je staza bila duža: oko kilometar i po. Vojnici nisu oklevali da ulože sve što su uštedeli za vreme dugih meseci provedenih u garnizonu. Indijanci, sa svoje strane, ulagali su svoje najdraže amajlije.

Pucanj pištolja razli se dolinom a zemlja odjeknu od udaraca osam kopita. Dobar deo puta konji su u ludom trku išli jedan uz drugog. Iz daleka su izgledali kao jedan jedini konj. A

onda, pred zapanjenim i razočaranim belcima mali Indijanac kriknu kao maločas i šarac, kao da se pretvorio u progonjenog kojota, jurnu prema cilju.

Uzalud je narednik Vilijems gonio i mamuzao svog pastuva, sve je više zabostajao za protivnikom. Pre no što će stići na cilj, Jazavac Koji Skače hteo je da pokaže svoju poslednju egzibiciju: veštom piruetom prebaci se naopako u sedlu i nastavi tako da jaše zasipajući narednika prezrivim rečima.

Kada je trka završena, svi su platili što su dugovali. I prvi put je prerija videla do tada neviđen prizor, veličanstvenog indijanskog poglavicu kako jaše ponosno sa komandantovim šeširom na glavi.

Iste večeri dok su Indijanci slavili svoju pobedu, poglavica pozva malog pobeđnika i zadenu mu za traku na glavi jedno pero koje je iščupao iz svoje perjanice.

Celog svog života Jazavac Koji Skače nije se odvajao od tog pera. Kasnije, sa godinama, stekao je on još mnogo takvih pera koja su svedočila o njegovoj umešnosti i hrabrosti.

Po njegovom ocu dobio je ime Bik Kij Sedi. Mnogo godina posle velike trke na livadi, ponovo se vratio u Fort Rendal. No, beše to tužan boravak. Bio je zarobljenik bledolikih, nakon poraza generala Kastera kod Litl Big Horna.

KRAJ

ČETVRTKOM
U PRODAJI

PANORAMA

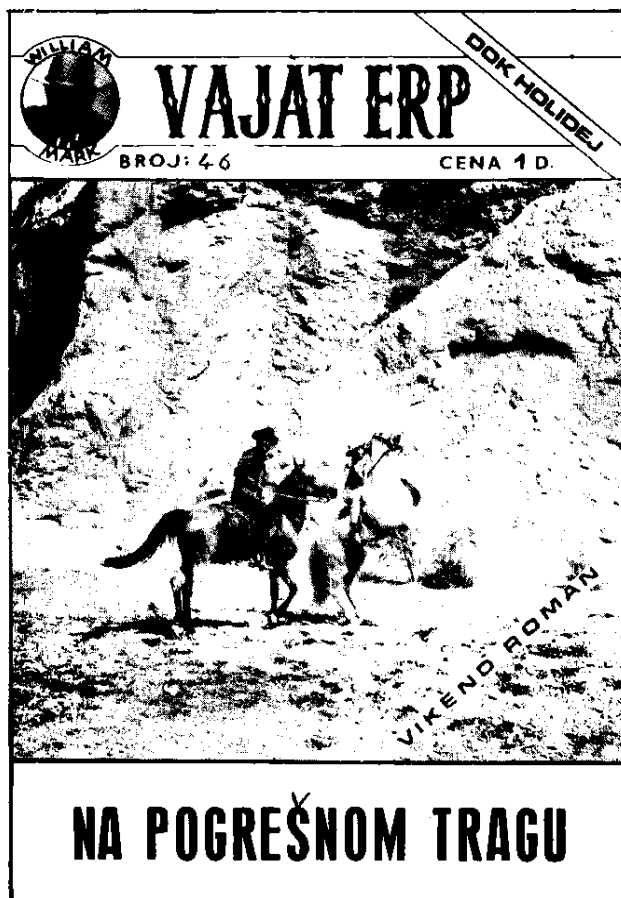
NOVO ! NOVO ! NOVO ! NOVO !

ČETVRTI BROJ

STRIPOTEKE „PANORAMA“

U SEPTEMBRU

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM, NOVI SAD, VOJVODE MIŠICA 1.

ODGOVORNI UREDNIK: TOMISLAV KETIG

AVGUST 1969.